

چاپ اول

همراه با آزمون ویژه مسابقات فرهنگی



در کلام:
امام حسین علیه السلام
امام رضا علیه السلام
وامام زمان علیه السلام

عاشوراء

۷۲ پرسیمان

طاہر خوش

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّةَ بْنَ الْحَسَنِ

خدایا، ولی ازت حضرت محمد بن حسن

صَلِّوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ فِي

که درودهای تو بر او و بر پدرانش باد

هَذِهِ السَّاعَةَ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ

در این لحظه و در تمام ساعات

وَلِيًّا وَحَافِظًا وَقَائِدًا وَنَاصِرًا وَ

سرپرست و نگاهدار و راهبر و پاری کر

دَلِيلًا وَعَيْنًا حَقًّا تُسْكِنُهُ أَرْضَكَ

در امنها و دیدبان باش، تا او را به صورتی

طَوْعًا وَتَمَتُّعَهُ فِيهَا طَوِيلًا

که خوشبخت دوست ساکن زمین گردانند، و مدت زمان طولانی در آن بفرموند سازی



خوش، طاهر، ۱۳۵۷.

۷۲ (هفتاد و دو) پرسمان مهدویت در کلام امام حسین، امام رضا و امام زمان علیهم السلام / گردآورنده طاهر خوش.

قم: ذکری، ۱۳۹۱.

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴۱-۳۲-۲

ص ۷۲

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

۱. مهدویت - احادیث . ۲. محمد بن حسن علیه السلام، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق . - احادیث. ۳. حسین بن علی، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق . - نظریه درباره محمد بن حسن علیه السلام. ۴. علی بن موسی علیه السلام، امام هشتم، ۱۵۳ - ۲۰۳ ق . نظریه درباره محمد بن حسن علیه السلام. ۵. مهدویت پرسش ها و پاسخ ها . الف

عنوان .

۲۹۷/۴۶۲

BP ۲۲۴ / ۴ / خ ۹

۷ هـ

۷۲ پرسمان مهدویت

در کلام امام حسین، امام رضا و امام زمان علیهم السلام



نویسنده: طاهر خوش

صفحه آرا: حسین نرگسی

ویراستار: مهدی صباغی

طراح گرافیک: ابوالفضل رنجبران

ناشر: ذکری

نوبت: اول / ۱۳۹۱

چاپ: زلال کوثر

ناظر چاپ: محمد استقامت

شمارگان: ۵۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰ تومان

۰۹۱۹۲۵۲۲۳۲۶



۰۲۵۱-۷۷۳۲۷۸۹ انتشارات ذکری

WWW.TAHERIN.PARSIBLOG.COM





السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَقْدَمُ الْمَقَامُ

سَلام بر آرمان پیوسته بشر

Peace be upon the everlasting
aspiration of mankind

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در کلام:
امام حسین علیه السلام
امام رضا علیه السلام
وامام زمان علیه السلام

حکیر
۷۲ پُرسیمان

طاہر خوش



تقديم به:

تمامی دلسوختگان و منتظران حضرت مهدی عج
که عمری با نام مقدس یادگار گل نرگس
زندگی کردند و از دنیا رفتند.



تقديم به:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



فهرست

۹	پیش‌گفتار.....
۱۱	درآمد.....

مهدویت در کلام امام حسین علیه السلام

۱۵	اجازة امام <small>علیه السلام</small>
۱۵	حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> از نسل من است.....
۱۵	حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> فرزند امام حسین <small>علیه السلام</small>
۱۶	حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> سنت پیامبران.....
۱۶	توضیح سنت پیامبران.....
۱۷	قطعی بودن ظهور حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>
۱۷	صاحب الامر.....
۱۸	حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> جوان است.....
۱۸	در کنار رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله</small>

مهدویت در کلام امام رضا علیه السلام

۲۱	اجازة امام <small>علیه السلام</small>
۲۱	استغفار در شعبان.....
۲۱	شب نیمه شعبان.....
۲۱	عمل شب نیمه شعبان.....
۲۲	غیبت امام عصر <small>علیه السلام</small>
۲۲	علت غیبت.....
۲۲	اوصاف حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>
۲۳	علامات ظهور امام زمان <small>علیه السلام</small>
۲۳	صاحب الامر.....

۲۴ ندا از خانه خدا
۲۴ صبر و انتظار فرج
۲۴ مُتَنظِر
۲۵ دعای امام در حق امام
۲۵ جانشین صالح
۲۵ حضرت خضر <small>علیه السلام</small> مونس تنهایی حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>
۲۶ پابرجا بودن در دین
۲۶ یاری فرشتگان
۲۶ تعداد یاران
۲۷ مهربان تر از پدر و مادر
..... مهدویت در کلام امام زمان <small>علیه السلام</small>	
۳۱ اجازه امام <small>علیه السلام</small>
۳۱ حضرت مهدی <small>علیه السلام</small> از زبان خود
۳۲ آیه بعد از تولد
۳۲ قرائت آیه استضعاف
۳۲ گواهی به امامت اجداد طاهرین
۳۳ نماز
۳۳ ذکر رکوع
۳۳ نماز امام زمان <small>علیه السلام</small>
۳۴ کیفیت خواندن نماز در مسجد جمکران
۳۵ ثواب نماز در مسجد جمکران
۳۵ دعا بعد از نمازهای واجب
۳۶ نافله شب

۳۶	قرائت سوره‌ها بعد از نماز واجب.....
۳۶	نماز برای رفع مشکلات و گرفتاری.....
۳۷	برترین زیارت‌ها.....
۳۸	زیارت امام حسین <small>علیه السلام</small>
۳۸	این زیارت‌ها را بخوان.....
۳۸	دعای فرج.....
۳۹	دعا برای رفع مشکلات.....
۳۹	دعای رهایی از سختی‌ها.....
۴۰	دعا برای شفای مریض.....
۴۰	دعای یا نورالنور.....
۴۱	برآورده شدن حاجت.....
۴۱	هدیه قرائت قرآن.....
۴۲	تسبیح تربت امام حسین <small>علیه السلام</small>
۴۲	خمس.....
۴۲	علت گرفتن خمس.....
۴۲	زکات.....
۴۳	برآوردن حاجات مردم.....
۴۳	حق با کیست؟.....
۴۳	فقط توبه کنند.....
۴۴	حکم منکر امام زمان <small>علیه السلام</small>
۴۴	ایمان در عصر غیبت.....
۴۴	گمراهی بعد از هدایت.....
۴۵	ایمان در عصر غیبت.....

۴۵ کسانی که دلِ امام را می شکنند.....
۴۶ توقیعات و دعا به خواص و اشخاص
۵۵ خبرهای غیبی.....
۵۹ مراجع و علما نماینده امام زمان <small>علیه السلام</small>
۶۰ نقش انگشتر امام <small>علیه السلام</small>
۶۰ جواب عطسه زننده
۶۰ شعر امام در رثای فاطمه زهرا <small>علیها السلام</small>
۶۱ زمان ظهور
۶۱ تعجیل فرَج
۶۱ نشانه‌های ظهور
۶۲ بهره مردم در زمان غیبت
۶۳ نصیحت امام به خوانندگان
۶۵ منابع

پیش‌گفتار

سپاس خدایی را که بر من منت نهاد تا بتوانم بار دیگر قلم در دست گرفته، برخی از احادیث مهدویت را از زبان امام حسین، امام رضا و امام زمان علیهم‌السلام به رشته نگارش درآورم و خدمت دوستان حضرت بقیة الله الاعظم - ارواحنا له الفداء - تقدیم نمایم.

از آنجایی که این احادیث برگرفته از سه امام بزرگوار است سعی نموده‌ام احادیثی را که مورد نیاز یک مسلمان شیعه است، تدوین و گردآوری نمایم؛ لذا احادیث را هرچند به صورت مختصر اما به صورت پرسیمان پرسش و پاسخ درآورده‌ام تا برای دوستان و خوانندگان عزیز و ارجمند این کتاب قابل فهم باشد و در عین حال مفید و مختصر و ثمربخش واقع گردد.

این کتاب دارای امتیازهای مهمی است از قبیل:

۱. استفاده از اصطلاحات و دانشنامه مکاتب سیاسی روز و اشاره به برخی دانش‌های روز.
۲. استفاده از علوم روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و
۳. پاسخ به برخی شبهات و ترجمه آیات و روایات در عبارت‌های متن کتاب به صورت مفهومی نه تحت‌اللفظی.
۴. امکان اجرای مسابقه توسط نهادها، مراکز فرهنگی، سازمان‌ها و مدارس و

در پایان بر خود لازم می‌دانم از تمامی دوستان و عزیزانی که به این حقیر کمک نموده‌اند، به خصوص از ناشر محترم که قبول زحمت کرد و این اثر را به مرحله چاپ رساند، قدردانی و تشکر نمایم و خود نیز واقفم که این اثر همچون آثار دیگر ممکن است با کاستی‌هایی همراه باشد، لذا از تمامی

دوستان استدعا دارم با ارشاد و راهنمایی های خود، اشکالها را گوشزد کنند تا در چاپ های بعدی مورد استفاده قرار گیرد. در پایان

من این هدیه را گرچه ارزنده نیست امام زمان را برارنده نیست
ولیکن به عنوان عذر گناه چو ران ملخ می برم نزد شاه
امید است در محضر مستطاب قبول حضورش شود این کتاب^۱

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

قم - طاهرخوش سازوی

۱۱/۱۲/۱۳۹۰ مصادف با ۸/ ربیع الثانی / ۱۴۳۳ ق

ولادت با سعادت امام حسن عسکری علیه السلام

۱. شعر از حاج سید غلامرضا موسوی بروجردی.

درآمد

دوازدهمین پیشوای معصوم، حضرت حجت بن الحسن المهدی، امام زمان علیه السلام در نیمه شعبان سال ۲۵۵ ه.ق در شهر «سامرا» دیده به جهان گشود. پدرش پیشوای یازدهم حضرت امام حسن عسکری علیه السلام و مادرش بانوی گرامی «نرجس»^۱ است که در روایات به نام‌های: «ریحانه»، «سوسن» و «صیقل» نیز از او یاد شده است.^۲

حضرت حجت علیه السلام زمانی که در شکم مادرشان بودند، به همراه مادر، سوره «قدر» را قرائت می‌فرمودند و به ذکر خدای سبحان و راز و نیاز با پروردگار مشغول بودند و هنگامی که به دنیا آمدند، به سجده رفته، دست‌های مبارک را بر زمین نهادند و سر مبارک را همانند اجداد پاک و مطهرشان به طرف آسمان بلند کردند و رو به قبله شهادتین گفته^۳، به امامت خود، پدر و دیگر نیاکان پاک‌شان اقرار کردند. آن‌گاه آنچه را بر پیغمبران نازل شده بود، همچون: صحف ابراهیم، کتاب ادریس، نوح، صالح، تورات موسی، انجیل عیسی و فرقان محمد - که درود و رحمت خدا بر همه آنان باد - قرائت و قصص انبیای بزرگوار را نیز برای پدر عزیزشان نقل نمودند.

از مشهورترین القاب ایشان می‌توان به: حجت، مهدی، بقیة الله، خلف صالح، القائم المنتظر، صاحب الزمان، اباصالح، ولی عصر، قائم و ... اشاره نمود.

ایشان در پنج سالگی به امامت رسیدند، همانند یحیای پیامبر علیه السلام که خداوند در سن کودکی به او حکمت و دانش بخشید و عیسی بن مریم علیه السلام را

۱. نرجس خاتون، دختر یسوعا (پسر قیصر پادشاه روم) و مادرش از فرزندان شمعون بن صفا (وصی

حضرت عیسی علیه السلام) است. (ر.ک: نجم الثاقب، ص ۲۸)

۲. سیره پیشوایان، ص ۶۶۵-۶۶۶.

۳. اشاره به: پابنی تیسیم (Pietytheism) «ایزدشناسی».

در گهواره منصب نبوت عنایت فرمود و روایاتی هم از زبان مبارک پیامبر اعظم ﷺ و معصومین علیهم السلام نقل شده است که به امامت ایشان تصریح دارند.

غیبت امام مهدی ﷺ به دو دوره تقسیم می شود: «غیبت صغری» و «غیبت کبری». غیبت صغرای حضرت از شش سالگی (بعد از شهادت پدر) شروع شد و تا سال ۳۲۹ یا ۳۳۰ (حدود ۶۹ یا ۷۰ سال) به طول انجامید. در این مدت، شیعیان حضرت با چهار نواب خاص ایشان به نام های «عثمان بن سعید عمّری»، «محمد بن عثمان بن سعید عمّری»، «ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی» و «علی بن محمد سمّری» با امام زمان ﷺ در ارتباط بودند. غیبت کبرای حضرت نیز از سال ۳۳۰ (بعد از درگذشت چهارمین نایب بزرگوارشان) تا کنون ادامه دارد و ما شیعیان در دعاهایمان از خدای متعال درخواست می نماییم در ظهور و فرج مولایمان تعجیل بفرماید - إن شاء الله -.

مهدویت در کلام

امام حسین علیه السلام

اجازة امام عليه السلام

يا بن رسول الله! آيا اجازه مي دهيد پرسش هاي خود را مطرح كنيم؟
بسم الله الرحمن الرحيم. ^۱ اي عزيزم! ^۲ بگو تا بشنوم ^۳ و [شما نيز] كلام مرا
بشنويد. ^۴

حضرت مهدي عليه السلام از نسل من است

۱. در مورد مهدي عليه السلام صحبتي فرماييد.

بر جدم رسول خدا صلى الله عليه وآله داخل شدم، ايشان مرا روی پاهای مبارکشان نشانندند
و به من فرمودند: «همانا خداوند متعال از صُلب تو ای حسین، نُه پیشوا را
برگزید که نُهمین آنها، قائم عليه السلام است و همه آنان در فضل و فضیلت و منزلت
نزد خداوند مساوی و یکسان هستند.» ^۵

حضرت مهدي عليه السلام فرزند امام حسين عليه السلام

۲. پدر بزرگوارتان در مورد مهدي عليه السلام مطالبی فرمودند. لطفاً آن مطالب را بیان فرمایید.
«حسین جان! نُهمین فرزند تو، قائم به حق و آشکارکننده دین و
گسترش دهنده عدالت است.»

گفتم: یا امیرالمؤمنین! این خبر به راستی تحقق یافتنی است؟!
فرمود: «آری! به خدایی که محمد صلى الله عليه وآله را فرمان رسالت داد و او را بر همه
انسانها برگزید، این کار شدنی است؛ اما پس از غیبت طولانی و سرگردانی و

۱. در نامهها و دعاهایی که امام عليه السلام به دیگران می نوشتند، بسم الله الرحمن الرحيم را ذکر می فرمودند و مانیز
از اول آن نامهها و دعاها که با نام مقدس بسم الله الرحمن الرحيم شروع می شد، استفاده نمودیم.

۲. مدينة المعاجز، ترجمه سید غریب موسوی علوی، ج ۲، ص ۱۴۹.

۳. لهوف، ص ۴۱.

۴. قطعه ای از بهشت، ج ۲، ص ۳۱۶.

۵. ينابيع المودة، ج ۳، ص ۳۹۵.

نابسامانی بسیار، مردمی در آن شرایط زندگی می‌کنند؛ اما جز خالصانی که در اوج یقین هستند و خدا از آنان به ولایت ما پیمان گرفته و در دل‌هایشان ایمان را مرقوم داشته و به روحی از جانب خویش آنان را تأیید فرموده است، کسی بر دین خویش استوار نمی‌ماند.^۱

حضرت مهدی علیه السلام سنت پیامبران

۳. خودتان در مورد فرزند عزیزتان - حضرت مهدی علیه السلام - چه می‌فرمایید؟

در نهمین فرزند من سنتی از یوسف و سنتی از موسی بن عمران است، او قائم ما اهل بیت علیهم السلام است و خدای تعالی امر او را در یک شب اصلاح می‌فرماید. از ما خاندان، دوازدهمین آن مهدی خواهد بود که اولین آنها، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام است و آخرین آنها، نهمین از فرزندان من و او امام قائم به حق است و خدای تعالی زمین را به واسطه او پس از مرگ زنده می‌کند و دین حق را به دست او بر همه ادیان^۲ چیره می‌نماید، گرچه مشرکان را ناخوش آید. او را غیبتی است که اقوامی در آن مرتد و دیگرانی در آن پابرجا هستند و اذیت می‌شوند و به آنها می‌گویند: اگر راست می‌گویید این وعده چه وقت عملی می‌شود؟ بدانید! کسی که در دوران غیبت او بر آزار و تکذیب صابر باشد، مانند مجاهدی است که با شمشیر در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله جهاد کرده است.^۳

توضیح سنت پیامبران

۴. از سنت پیامبران صحبت فرمودید. لطف بفرمایید سنت حضرت مهدی علیه السلام مانند کدام پیامبران است؟

۱. امام مهدی علیه السلام، از ولادت تا ظهور، ص ۱۱۹. اشاره به: فوتورسم (Fotorism) «اعتقاد به آخرالزمان و انتظار ظهور منجی غیبی و مصلح بزرگ جهانی».
 ۲. اشاره به علم: تیولوژی (Theology) «ادیان‌شناسی».
 ۳. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ص ۵۸۴.

نوح علیه السلام و آن طول عمر است.

ابراهیم علیه السلام و آن پنهان به دنیا آمدن و کناره گرفتن از مردم است.

موسی علیه السلام و آن ترس و غایب شدن است.

عیسی علیه السلام و آن اختلاف مردم درباره اوست.

ایوب علیه السلام و آن گشایش، پس از گرفتاری است.

و سستی که از پیامبر اکرم محمد صلی الله علیه و آله به ارث برده، ظهور با شمشیر

است.^۱

قطعی بودن ظهور حضرت مهدی علیه السلام

۵. لطفاً در مورد قطعی بودن ظهور حضرت حجت علیه السلام بیشتر توضیح دهید.

اگر از عمر دنیا یک روز باقی مانده باشد، خداوند آن روز را به قدری طولانی می فرماید تا آنکه مردی از فرزندانم خروج نماید و زمین را از عدل و داد آکنده سازد، همچنان که پُر از ظلم و جور و ستم شده باشد.^۲

صاحب الامر

۶. آیا شما صاحب الامر هستید؟

خیر! صاحب الامر، مخفی و در حجاب است و خونخواه پدر و دارای کنیه عمویش است. او شمشیرش را هشت ماه روی دوش خود می نهد.^۳

۱. فرهنگ جامع سخنان امام حسین علیه السلام، ص ۷۴۹.

۲. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ص ۵۸۵. اشاره به: تئوکراسی (Theocracy) «حکومت مذهبی».

۳. همان. منظور از هشت ماه جنگ، اشاره به آن باشد که یکی از عملیات های رهایی بخش آن حضرت، هشت ماه طول می کشد و حال آنکه برای مبارزه با مفسدان و منافقان و ایجاد یک حکومت اسلامی و علوی، باید ماه ها یا سال ها در مقابل آن بایستد و به مبارزه پردازد و دشمنان و منافقان همانند اجداد بزرگوارشان، جنگ هایی را برایشان تحمیل می کنند. نک: فرهنگ سخنان امام حسین علیه السلام، ص ۶۴ به نقل از عقد الدرر، ص ۲۳۹.

حضرت مهدی علیه السلام جوان است

۷. حضرت مهدی علیه السلام با چه چهره‌ای ظهور می‌فرمایند؟

اگر مهدی قیام کند گروهی از مردم او را انکار می‌نمایند؛ زیرا علی‌رغم تصوّر آنان که مهدی علیه السلام را بسیار پیر می‌دانند، ایشان با چهره‌ای جوان و شاداب جوانی ظهور خواهد کرد و بزرگ‌ترین آزمایش برای مردم آن زمان همین است که می‌پندارند، حضرت مهدی علیه السلام بسیار پیر است.^۱

در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله

۸. یا بن رسول الله! پاداش صبر مؤمنان در عصر غیبت حضرت مهدی علیه السلام چگونه است؟ کسی که در دوران غیبت حضرت مهدی علیه السلام بر آزارها و تکذیب‌ها صبر کند، مانند کسی است که با شمشیر در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله جهاد کرده است.^۲

۱. فرهنگ سخنان امام حسین علیه السلام، ص ۶۳.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۳۳.

مهذویت در کلام

امام رضا علیه السلام

اجازه امام علیه السلام

یابن رسول الله آیا به ما اجازه می دهید پرسش های خودمان را مطرح کنیم؟
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ،^۱ پرسش های خود را مطرح کن^۲ و پاسخش را بشنو.^۳

استغفار در شعبان

۹. لطفاً در مورد شعبان که ماه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله است و استغفار در آن بسیار یاد شده است مقداری توضیح بفرماید.

هر کسی هر روز از شعبان هفتاد بار استغفار کند و بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ؛ از خداوند استغفار و توبه درخواست می کنم»، خداوند متعال در روز قیامت او را در زمره رسول خدا صلی الله علیه و آله محشور می کند و کرامت الهی بر او واجب می گردد.^۴

شب نیمه شعبان

۱۰. لطفاً در مورد شب نیمه شعبان توضیح دهید.

شبى است که حق تعالی بنده ها را از آتش آزاد می کند و در آن شب گناهان کبیره را می آمرزد.^۵

عمل شب نیمه شعبان

۱۱. آیا در شب نیمه شعبان عملی سفارش شده است؟

در این شب عملی موظف نشده است؛ ولی اگر بخواهی عملی مستحب در آن به جا آوری، نماز جعفر بن ابی طالب علیه السلام (جعفر طیار) را در آن شب

۱. حضرت در نامه هایی که به دیگران می نوشتند بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ را ذکر می فرمودند و ما نیز از اول آن نامه ها که با نام مقدس بسم الله الرحمن الرحيم شروع شده، استفاده نموده ایم.

۲. عیون اخبار الرضا علیه السلام، باب ۱۱، ص ۱۴۱.

۳. همان، باب ۱۲، ص ۱۳۰.

۴. امالی صدوق، ص ۶۲۸.

۵. عیون اخبار الرضا علیه السلام، باب ۲۸، ص ۲۶۴.

بخوان و خدا را بسیار یاد کن. زیاد استغفار نما و بسیار دعا بخوان.^۱

غیبت امام عصر علیه السلام

۱۲. یکی از ولادت‌های با سعادت این ماه، میلاد فرزند برومندتان حضرت مهدی علیه السلام است. نظر حضرت عالی در مورد شیعیان در زمان غیبت ایشان چیست؟ شیعیانم را می‌بینم که در زمان شهادت سومین فرزندم امام عسکری علیه السلام در جستجوی امام خود هستند، در هر آبادانی گردش می‌کنند و او را طلب می‌نمایند؛ اما او را نمی‌یابند.^۲

علت^۳ غیبت

۱۳. چرا آن‌ها امام‌شان را نمی‌یابند؟ به دلیل اینکه امام‌شان غایب می‌شود و وقتی قیام کرد و دست به شمشیر بُرد، بیعت هیچ‌کسی بر گردش نیست.^۴

اوصاف حضرت مهدی علیه السلام

۱۴. لطفاً اوصاف حضرت مهدی علیه السلام را برای خوانندگان بیان نمایید. پدر و مادرم فدای او باد. هم‌نام جدم و شبیه من و شبیه موسی بن عمران است. بر طوق‌های نور است که از شعاع نور قدس پرتو گرفته است. هنگام فقدان «ماء معین» بسیاری از زنان و مردان مؤمن، دل سوخته و اندوهناک خواهند بود، گویا آن‌ها را در ناامیدترین حالت‌شان می‌بینیم، آن‌گاه از دور ندایی

۱. همان.

۲. همان، باب ۲۸، ص ۲۴۹.

۳. اشاره به: تتیولوژی (Tetiology) «علت‌شناسی».

۴. عیون اخبار الرضا علیه السلام، باب ۲۸، ص ۲۴۹.

می شنوند که گویی از نزدیک شنیده می شود که او رحمتی بر مؤمنان و عذابی بر کافران است.^۱

علامات ظهور امام زمان علیه السلام

۱۵. هر امامی علائم و نشان‌هایی دارد، علائم ظهور امام زمان علیه السلام چیست؟
نشانه‌هایش این است که در سن پیری است؛ ولی منظرش جوان است
به گونه‌ای که بیننده می‌پندارد چهل ساله یا کمتر از آن است و نشانه‌ دیگرش
آن است که به گذشت شب و روز پیر نمی‌شود تا آنکه آجلش فرا رسد.^۲

صاحب الامر

۱۶. در جایی از روایات آمده است که شما صاحب الامر - امام زمان علیه السلام - هستید،
منظورتان از این مطلب چیست؟

من نیز صاحب الامر هستم؛ اما آن کسی که «زمین را از عدل پر می‌سازد،
همچنانکه پر از جور شده باشد» نیستم، چگونه او باشم در حالی که ضعف
بدن مرا می‌بینی؟ قائم کسی است که در سن پیری و منظر جوانی قیام می‌کند و
نیرومند است؛ به صورتی که اگر دستش را به سوی بزرگ‌ترین درخت روی
زمین دراز کند آن را از جای برمی‌گند و اگر بین کوه‌ها فریاد برآورد،
صخره‌های آن فرو می‌پاشد، عصای موسی و خاتم سلیمان علیه السلام با او است، او
چهارمین نسل از فرزندان من است، خداوند او را در پوشش خود پنهان
می‌سازد، سپس او را ظاهر می‌کند و به واسطه او زمین را از عدل و داد
پر می‌کند، همچنانکه پر از ظلم و ستم می‌گردد.^۳

۱. کمال‌الدین و تمام‌النعمه، ج ۲، ص ۶۰.

۲. کمال‌الدین و تمام‌النعمه، ج ۲، ص ۵۵۸.

۳. همان، ص ۶۹.

ندا از خانه خدا

۱۷. در روایات آمده است، ندایی از جانب خانه خدا در موقع ظهور امام زمان علیه السلام به گوش می رسد. آن ندا چیست؟

«أَلَا إِنَّ حُجَّةَ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عِنْدَ بَيْتِ اللَّهِ فَاتَّبِعُوهُ فَإِنَّ الْحَقَّ مَعَهُ وَفِيهِ؛ آگاه باشید! همانا حجت خدا در خانه خدا ظهور کرده، پس او را اطاعت کنید که همانا حق همراه و نزد او است.»^۱

صبر و انتظار فرج

۱۸. نظر شما در مورد صبر و انتظار فرج چیست؟

صبر و انتظار فرج چه نیکو است! آیا سخن خداوند متعال را نشنیده‌ای که فرمود: «چشم به راه باشید که من نیز با چشم به راهانم» و فرمود: «منتظر باشید که من نیز با شما از منتظرانم.»^۲

پس بر شما باد که صبر کنید که فرج پس از یأس می آید و پیشینیان شما از شما صابرتر بودند.^۳

مُنْتَظَر

۱۹. چرا امام زمان علیه السلام را «مُنْتَظَر» می نامند؟

علت اینکه حضرت مهدی علیه السلام را «مُنْتَظَر» می گویند این است که او غیبتی طولانی در پی دارد که بندگان خالص، انتظارش را می کشند و اهل شک و تردید او را انکار می کنند، اهل کفر او را مسخره می کنند و تعداد کسانی که وقت ظهورش را تعیین می کنند، بسیار می شود و

۱. همان، ص ۶۱.

۲. سوره اعراف، آیه ۷۱.

۳. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۵۴۷.

عجله کنندگان، هلاک می گردند و تسلیم شوندگان نجات می یابند.^۱

دعای امام در حق امام

۲۰. در روایات آمده است، شما هنگام خواندن نام حضرت (قائم آل محمد علیه السلام)

می ایستادید و دعایی هم می خوانید، آن دعا چیست؟

«اللَّهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَهُ وَ سَهِّلْ مَخْرَجَهُ وَ انصُرْنَا بِهِ نَصْرًا عَزِيزًا؛ خداوندا! در ظهورش شتاب کن و راه ظهورش را آسان گردان و ما را به وسیله او با نصرتی عزیز یاری فرما.»^۲

جانشین صالح

۲۱. حضرت مهدی علیه السلام فرزند کیست؟

خَلْفِ صَالِح، از فرزندان ابو محمد - حسن بن علی عسکری علیه السلام - است. او صاحب الزمان و حضرت مهدی علیه السلام است.^۳

حضرت خضر علیه السلام مونس تنهایی حضرت مهدی علیه السلام

۲۲. لطفاً در مورد رابطه حضرت خضر نبی علیه السلام با امام زمان علیه السلام مطالبی را بیان فرمایید.

حضرت خضر علیه السلام هر سال مناسک حج را به جا می آورد. در عرفه و قوف می کند و دعای مؤمنان را آمین می گوید، خداوند به واسطه او تنهایی قائم ما را در دوران غیبتش به انس تبدیل می کند و غربت و تنهایی اش را با وصلت او مرتفع سازد.^۴

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۰.

۲. منتهی الآمال، ج ۲، ص ۶۹۴. کیفیت ایستادن امام علیه السلام این گونه بود: روی پاهای مبارک خود می ایستاد و سر نازنین خود را به سوی زمین خم می کرد، بعد از آن کف دست راست را روی سرش می گذاشت.

۳. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۴۳.

۴. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۸۹.

پابرجا بودن در دین

۲۳. نظر شما در مورد سختی‌های عصر غیبت برای شیعیان حضرت مهدی علیه السلام چیست؟ در زمان غیبت مهدی علیه السلام کسی بر دینش ثابت نمی‌ماند؛ مگر افراد خالصی که خداوند عهد و میثاق آن‌ها را بر ولایت ما گرفته و ایمان را در دل‌شان نوشته و آن‌ها را با روح عظمت خود تأیید کرده است.^۱

یاری فرشتگان

۲۴. آیا در زمان ظهور حضرت علیه السلام فرشتگان هم ایشان را یاری می‌دهند؟ هرگاه حضرت مهدی علیه السلام ظهور کند، خداوند به ملائکه فرمان می‌دهد بر مؤمنان سلام کنند و کنار آنان بنشینند تا هرگاه یکی از آنان کاری با حضرت داشت، حضرت بعضی از فرشتگان را مأمور آوردن آن شخص نزد خود کند تا حضرت، حاجتش را برآورده سازد.^۲

تعداد یاران

۲۵. لطفاً بفرمایید یاران حضرت علیه السلام چند نفر هستند؟ یاران مهدی علیه السلام که تعداد آن‌ها به اندازه اصحاب بدر، یعنی سیصد و سیزده نفر است از نقاط مختلف گرد او جمع می‌شوند و چون این افراد با اخلاص جمع شوند، خداوند امر مهدی را آشکار می‌سازد و هرگاه عدد یاران او به ده هزار نفر برسد و با او بیعت کنند، قیام می‌کند و آنقدر دشمنان خدا را می‌کشد تا خدا راضی شود.^۳

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۱۰.

۲. دلائل الإمامه، ص ۲۴۱.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۳. مُراد امام رضا علیه السلام از عدد ۳۱۳، یاران خاص ایشان است که به عنوان حُکام، زمامدار و دستیار حضرت در امر حکومت و فرماندهی خواهند بود و تا عدد ۳۱۳ کامل نشود حضرت ظهور نخواهند کرد؛ اما عدد ده هزار، یاران جنگ‌جو و رزمنده‌اند که لشکری عظیم خواهند بود یا در زمان حضرت به لشکر ایشان می‌پیوندند یا پس از مرگ در رجعت بازمی‌گردند، چنانچه در بعضی از روایات به آن اشاره شده است - والله عالم -.

مهربان تر از پدر و مادر

۲۶. شما در گفته‌هایتان یکی از اوصاف امامت امام را مهربان تر از برادر، پدر و مادر معرفی فرموده‌اید.^۱ آیا برای مهدی موعود علیه السلام نیز چنین صفاتی وجود دارد؟
[بله!] او (حضرت مهدی علیه السلام) برای مردم از خودشان اولی تر و از پدر و مادرشان به آنها مهربان تر است^۲ و برای مؤمنان، رحمت و برای کفار، عذاب خواهد بود.^۳

۱. تحف العقول، ص ۴۶۳.

۲. احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۴۳۶.

۳. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۶۰.

مهدویت در کلام

امام زمان علیه السلام

اللهم عجل لوليک الفرج

اجازة امام عليه السلام

يا بن رسول الله! آيا اجازه مي دهيد پرسش هاي خودمان را مطرح كنيم؟
بسم الله الرحمن الرحيم^۱. اي ظاهر^۲! به حضور ولي خدا و حجت خدا آمدي كه
از او پيروي^۳. هر چه به ذهنت رسيد، پيروي^۴.

حضرت مهدي عليه السلام از زبان خود

۲۷. لطفاً در مورد خودتان سخن بفرمايد؟

من فرزند حسن بن علي بن محمد بن علي بن موسي بن جعفر بن محمد بن
علي بن حسين بن علي بن ابي طالب عليه السلام هستم.^۵
من محمد بن حسن^۶، قائم الزمان^۷، خاتم الاوصياء^۸، مهدي^۹ و صاحب
حَقْم^{۱۰}. من كسي هستم كه زمين را پس از جور و ظلم، از عدل و داد
پر كنم^{۱۱} و خدای متعال به واسطه من بلا را از خاندان و شيعيانم بر طرف
مي كند.^{۱۲}

۱. در نامه ها و دعاهايي كه امام عليه السلام به ديگران مي نوشتند، بسم الله الرحمن الرحيم را ذكر مي فرمودند
و ما نيز از اول آن نامه ها و دعاها كه با نام مقدس بسم الله الرحمن الرحيم شروع مي شد، استفاده
نموديم.

۲. نجم الثاقب، ص ۵۷۶. اشاره امام به شيخ محمد طاهر نجفي خادم مسجد كوفه است.

۳. فرهنگ سخنان امام زمان عليه السلام، ص ۳۰۲.

۴. ارشاد مفيد، ج ۲، ص ۵۴.

۵. كفاية المتهدي في معرفة المهدي عليه السلام، ص ۵۸۴.

۶. اثبات الهداة، ج ۷، ص ۳۲۷.

۷. الغيبة طوسي، ص ۱۵۲.

۸. كمال الدين و تمام النعمة، ج ۲، ص ۱۷۱.

۹. همان، ص ۱۷۸.

۱۰. فرهنگ سخنان امام زمان عليه السلام، ص ۲۹۳.

۱۱. كمال الدين و تمام النعمة، ج ۲، ص ۱۷۸.

۱۲. منتهى الآمال، ج ۲، ص ۱۷۸.

آیه بعد از تولد

۲۸. شما بعد از تولد، سر به سجده نهادید و ذکر بیانی فرمودید. آن ذکر، چیست؟
 «شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ.
 إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ؛ خدا نگهبان عدل و درستی است، گواهی می دهد که
 جز [ذات اقدس] او خدایی نیست و فرشتگان و دانشمندان [نیز گواه هستند
 که] جز او [که بر کار عالم] توانا و حکیم است، خدایی نیست. همانا دین
 پسندیده نزد خدا آیین اسلام است»^۱.

قرائت آیه استضعاف

۲۹. مولای من امروز هفتم، چه آیه ای را قرائت فرمودید؟
 «أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى
 الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ وَ نَمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ
 نُرِيَ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ؛ و اراده کردیم بر کسانی که
 در آن سرزمین ضعیف داشته شده بودند، منت گذاریم و آنها را پیشوایان
 [خلق] قرار دهیم و ایشان را وارث «ملک و جان فرعونیان» گردانیم و در
 زمین به آنها قدرت دادیم و به فرعون و هامان و لشکریانش، آنچه را از آنها
 ترسان بودند، بنمایانیم»^۲.

گواهی به امامت اجداد طاهرين

۳۰. بعد از ذکر آیه فوق، دیگر چه فرمودید؟
 «وَصَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى وَ عَلَى الْمُزْتَضَى وَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ
 عَلَى بَنِي الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى وَ

۱. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۱۵۹-۱۶۰ و سوره آل عمران، آیه ۱۸-۱۹.

۲. معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، ج ۶، ص ۲۱۵؛ سوره قصص، آیه ۵-۶.

مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ؛ أَبِي؛ وَ درود خدا بر مُحَمَّد مصطفی و علی مرتضی و فاطمه زهرا و حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی و جعفر بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بن محمد و پدرم حسن بن علی علیه السلام»^۱.

نماز

۳۱. بهترین عملی که بینی شیطان را به خاک می‌مالد، چیست؟
هیچ عملی بهتر از نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد؛ پس نماز بخوان و بینی شیطان را به خاک بمال.^۲

ذکر رکوع

۳۲. بعد از ذکر رکوع، چه ذکر بخوانیم؟
«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَرَحَّمْ عَلَى عَجْزِنَا وَ اغْنِنَا بِحَقِّهِمْ؛ خداوند! بر مُحَمَّد و خاندانش درود فرست و بر ناتوانی ما رحم کن و به آبروی محمد و خاندان پاکش، ما را از گرفتاری نجات بخش».^۳

نماز امام زمان علیه السلام

۳۳. برای حضرت عالی نمازی صادر شده است. لطف بفرمایید آن را به ما تعلیم دهید.
دو رکعت است. در هر رکعت سوره «حمد» را تا «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» می‌خوانی و چون به این آیه رسیدی، آن را صد مرتبه می‌گویی و سپس سوره را تمام می‌کنی، آن‌گاه «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را یک بار می‌خوانی و چون نماز را تمام کردی این دعا را می‌خوانی:

۱. همان.

۲. کمال‌الدین و تمام‌النعمة، ج ۲، ص ۳۰۲-۳۰۳.

۳. صحیفه‌المهدی علیه السلام، ص ۶۲.

«اللَّهُمَّ عَظْمَ الْبَلَاءِ وَ بَرِحَ الْخَفَاءِ وَ انْكَشَفَ الْغِطَاءِ وَ ضَاقَتِ الْأَرْضُ بِمَا وَسَعَتِ السَّمَاءُ وَ إِلَيْكَ يَا رَبِّ الْمُشْتَكَى وَ عَلَيْكَ الْمُعْوَلُ فِي الشَّدَّةِ وَ الرَّخَاءِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَمَرْتَنَا بِطَاعَتِهِمْ وَ عَجَّلِ اللَّهُمَّ فَرَجَهُمْ بِقَائِمِهِمْ وَ أَظْهِرْ إِعْزَازَهُ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، إِكْفِيَانِي فَإِنَّكُمَا كَافِيَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، أَنْصِرَانِي فَإِنَّكُمَا نَاصِرَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، إِحْفِظَانِي فَإِنَّكُمَا حَافِظَايَ، يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، الْأَمَانِ الْأَمَانِ الْأَمَانِ؛ پروردگارا! بلا نزدیک شده و پنهانی آشکار و پرده دریده و زمین تنگ گشت با آنچه آسمان گشاده است و به سوی تو ای پروردگار، شکایت داریم و در سختی و وسعت تکیه بر تو است، بارالها! درود و رحمت فرست بر محمد و خاندان پاکش؛ آنان کسانی هستند که ما را به اطاعت ایشان امر کرده‌ای و تو ای خدا! فرج قائم ایشان را زود و عزت او را آشکار کن، ای محمد! ای علی! ای علی! ای محمد! مرا کفایت کنید، پس شما کفایت و سرپرست من هستید، ای محمد! ای علی! ای علی! ای محمد! مرا یاری کنید؛ چون شما یاری کننده من هستید، ای محمد! ای علی! ای علی! ای محمد! مرا نگهداری کنید؛ زیرا شما نگهدار من هستید، ای آقای من! ای صاحب الزمان! ای آقای من! ای صاحب الزمان! ای آقای من! به فریادم رس! به فریادم رس! مرا درک کن! مرا درک کن! مرا درک کن! [از تو] امان امان امان [می خواهم]»^۱.

کیفیت خواندن نماز در مسجد جمکران

۳۴. کیفیت خواندن نماز در مسجد مقدس جمکران را برایمان توضیح دهید.

در این مکان (مسجد مقدس جمکران) به قصد تحیت، دو رکعت نماز بخوانند

۱. مفاتیح الجنان، ص ۸۶.

که در هر رکعت، سوره «حمد» یک مرتبه و سوره «توحید» هفت مرتبه قرائت می‌شود و ذکر «سبحان الله» را در هر رکوع و سجود در هر بار، هفت مرتبه می‌گویند.

دو رکعت هم نماز [امام زمان علیه السلام] می‌خوانند؛ به این صورت که نمازگزار سوره «حمد» را شروع می‌کند و وقتی به «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» رسید، آن را صد مرتبه تکرار می‌کند، سپس سوره «حمد» را تمام می‌کند و به همین روش در رکعت دوم نیز انجام می‌دهد و در هر رکوع و سجود هم، هفت مرتبه ذکر «سبحان الله» می‌گوید و هرگاه نماز را تمام کرد، «لا اله الا الله» می‌گوید و تسبیحات فاطمه زهرا علیها السلام را بر زبان جاری می‌کند و پس از آن به سجده می‌رود و صد مرتبه بر محمد و خاندانش صلوات می‌فرستد.^۱

ثواب نماز در مسجد جمکران

۳۵. ثواب کسی که در مسجد مقدس جمکران نماز می‌خواند، چیست؟ هر کس در آن مسجد نماز بخواند، مثل اینکه در خانه کعبه نماز خوانده است.^۲

دعا بعد از نمازهای واجب

۳۶. بعد از نمازهای واجب چه دعایی بخوانیم؟
«اللَّهُمَّ سَرِّخْنِي عَنِ الْهُمُومِ وَالْغُمُومِ وَوَحْشَةِ الصَّدْرِ وَوَسْوَاسَةِ الشَّيْطَانِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ؛ خداوندا! مرا از غم و اندوه و بی‌مناک بودن و وسوسه‌های شیطان رهایی بخش، به رحمت خودت ای مهربان‌ترین مهربانان».^۳

۱. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۳۴۶-۳۴۷.

۲. همان، ص ۳۴۷.

۳. موسوعه امام مهدی علیه السلام، ص ۱۸۱.

نافله شب

۳۷. کدام عبادت مستحبی است که ما شیعیان بتوانیم آن را به جا آوریم؟
 نافله (شب)، نافله (شب)، نافله (شب).^۱

قرائت سوره‌ها بعد از نماز واجب

۳۸. بعد از نمازهای پنج‌گانه چه سوره‌هایی را قرائت کنیم؟

قرائت سوره «یاسین» بعد نماز صبح
 قرائت سوره «نبأ» بعد نماز ظهر
 قرائت سوره «نوح» بعد نماز عصر
 قرائت سوره «واقعه» بعد نماز مغرب
 قرائت سوره «ملک» بعد نماز عشا.^۲

نماز برای رفع مشکلات و گرفتاری

۳۹. قطب آفرینش نمازی به شیعیان تعلیم دهید که در مواقع گرفتاری، از آن استفاده
 نموده، مشکلات خود را برطرف کنند.
 دو رکعت نماز بگزار و بگو:

«یا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِيلَ وَ سَتَرَ الْقَبِيحَ، یا مَنْ لَمْ يُؤَاخِذْ بِالْجَرِيرَةِ وَ لَمْ يَهْتِكِ السِّرَّ، یا
 كَرِيمَ الصَّفْحِ، یا عَظِيمَ الْمَنِّ^۳، یا حَسَنَ التَّجَاوُزِ، یا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، یا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ
 بِالرَّحْمَةِ، یا مُنْتَهَى كُلِّ نَجْوَى وَ یا غَايَةَ كُلِّ شَكْوَى، یا عَوْنَ كُلِّ مُسْتَعِينٍ، یا مُبْتَدَأَ النَّعْمِ
 قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا؛ ای کسی که زیبایی را آشکار و زشتی را می‌پوشانی، ای کسی که

۱. صحیفه المهدی علیه السلام، ص ۶۹۹. حضرت در جای دیگر علاوه بر سفارش به نماز شب، زیارت جامعه و
 عاشورا را نیز به آن افزوده‌اند.

۲. موسوعه امام مهدی علیه السلام، ص ۱۸۱.

۳. در بعضی از نسخه‌ها «یا عظیم المن» ، یا کریم الصّفح آمده است.

گناهکار را بی درنگ مؤاخذه نمی‌کنی و پرده را بر نمی‌داری، ای روی با کرامت، ای کسی که دارای منت عظیمی، ای کسی که دارای گذشت نیکویی، ای کسی که آمرزشت وسیع است، ای کسی که دست‌هایت را برای رحمت گشودی، ای نهایت هر شنوا و ای کسی که غایت هر شکایتی به توست و ای یار هر طلب‌کننده یاور، ای کسی که قبل از استحقاق بندگان نعمت را آغاز کرده‌ای!»

بعد از این ده مرتبه «یا رَبَّاهُ؛ ای پروردگار من»، ده مرتبه «یا سَيِّداهُ؛ ای آقای من»، ده مرتبه «یا مَوْلَاهُ؛ ای مولای من»، ده مرتبه «یا غَايْتَاهُ؛ ای پایان من» و ده مرتبه «یا مُنْتَهَى غَايَةِ رَغْبَتَاهُ؛ ای انتهای پایان رغبت و میل من». بعد از آن بگو: «أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ عليهم السلام، إِلَّا مَا كَشَفْتَ كَرْبِي وَ نَفْسَتَ هَمِّي وَ فَرَجْتَ غَمِّي وَ أَصْلَحْتَ خَالِي؛ به حق این نام‌ها و به حق محمد و فرزندان پاکیزه‌اش از تو می‌خواهم که اندوه مرا برطرف کنی و مرا از غم و غصه‌رهایی بخشی و حال مرا درست و اصلاح نمایی؛ پس از این به هر روشی که خواهی دعا کن و حاجت خود را بخواه، بعد از آن طرف راست صورت خود را بر زمین بگزار و در سجده صد مرتبه بگو: «یا مُحَمَّدُ یا عَلِيُّ! إِكْفِيَانِي وَ انصُرَانِي فَإِنَّكُمَا ناصِرَانِي؛ به دادم برس، به دادم برس، به دادم برس»، تا اینکه از این ذکر خسته شده باشی، آن‌گاه سر از سجده بردار که خدای متعال به لطف و کرم خود حاجت تو را ان شاء الله برآورده می‌کند.^۱

برترین زیارت‌ها

۴۰. نظر تان در مورد زیارت «امین الله» چیست؟

این زیارت، از برترین زیارت‌هاست.^۲

۱. إلزام الناصب، ج ۱، ص ۳۸۸.

۲. صحیفه مهدیه، ص ۷۳۴.

زیارت امام حسین علیه السلام

۴۱. زیارت امام حسین علیه السلام چه برکاتی برای ما دارد؟

زیارت حسین علیه السلام در شب جمعه، امان از آتش [جهنم] در روز قیامت است.^۱

این زیارت‌ها را بخوان

۴۲. شما کدام زیارت‌ها را به ما توصیه می‌کنید؟

[زیارت] عاشورا، عاشورا، عاشورا.

[زیارت] جامعه، جامعه، جامعه.^۲

دعای فرج

۴۳. چگونه برای تعجیل در فرج شما دعا کنیم؟

[بگویند:] «إِلَهِي عَظُمَ الْبَلَاءُ وَ بَرِحَ الْخَفَاءُ وَ انْكَشَفَ الْغِطَاءُ وَ انْقَطَعَ الرَّجَاءُ وَ ضَاقَتِ الْأَرْضُ وَ مُنِعَتِ السَّمَاءُ وَ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَ إِلَيْكَ الْمُشْتَكِي وَ عَلَيْكَ الْمُعْوَلُ فِي الشَّدَةِ وَ الرَّخَاءِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، أُولَى الْأَمْرِ الَّذِينَ فَرَضْتَ عَلَيْنَا طَاعَتَهُمْ وَ عَرَّفْتَنَا بِذَلِكَ مَنْزِلَتَهُمْ، فَفَرِّجْ عَنَّا بِحَقِّهِمْ فَرَجًا عَاجِلًا قَرِيبًا، كَلِّمْحِ الْبَصْرِ، أَوْ هُوَ أَقْرَبُ يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، اِكْفِيَانِي فَإِنَّكُمَا كَافِيَانِ وَ انصُرَانِي فَإِنَّكُمَا نَاصِرَانِ، يَا مَوْلَانَا يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، الْفَوْثُ الْفَوْثُ الْفَوْثُ، أَذْرِكْنِي أَذْرِكْنِي أَذْرِكْنِي، السَّاعَةَ السَّاعَةَ السَّاعَةَ، الْعَجَلُ الْعَجَلُ الْعَجَلُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ؛
خدایا! گرفتاری بزرگ و پنهانی دور و پرده برداشته و امید بریده شد و پهنای زمین تنگ گشت و آسمان دریغ کرد و یاری کننده تویی و هر شکایتی به سوی توست و در گرفتاری، سختی و سُستی اعتماد بر توست. خدایا! ابر محمد و خاندانش درود فرست و صاحبان امر که اطاعت آن‌ها را بر ما واجب کردی و

۱. ترجمه یا لثارات الحسین علیه السلام، ص ۱۸۹.

۲. صحیفه مهدیه، ص ۶۹۹.

مقام آنها را به ما شناساندی، پس به حق منزلت و قدر آنها که به ما فرج و گشایشی زودتر و نزدیک چون چشم به هم زدن یا زودتر عطا فرما، ای محمد! ای علی! ای علی! ای محمد! شما مرا سرپرستی کنید که سرپرستی شما مرا کافی است و مرا یاری کنید که شما یاران من می باشید، ای مولای من صاحب الزمان! فریادرس! فریادرس! فریادرس! مرا دریاب! مرا دریاب! مرا دریاب! همین ساعت! همین ساعت! همین ساعت! زود زود زود! ای مهربان ترین مهربانان به حق محمد و خاندان پاکش»^۱.

دعا برای رفع مشکلات

۴۴. مولای من! اشعیان در مواقع مشکلات، چه دعایی بخوانند؟

«يَا مَنْ إِذَا تَضَايَقَتِ الْأُمُورُ فَتَحَ لَنَا بَابًا، لَمْ تَذْهَبْ إِلَيْهِ الْأَوْهَامُ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ افْتَحْ لِأُمُورِي الْمُتَضَايِقَةَ بَابًا، لَمْ يَذْهَبْ إِلَيْهِ وَهْمٌ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ؛ ای کسی که وقتی کارها بر ما تنگ می آید، دری را به روی ما می گشایی که به خیال و اندیشه هیچ کس نرسیده باشد! از تو می خواهم بر محمد و آل محمد درود بفرستی و دری فراروی کارهای گره خورده و بسته شده ام بگشایی که هیچ ذهنی به آن نرسیده باشد؛ ای مهربان ترین مهربانان»^۲.

دعای رهایی از سختی ها

۴۵. دعای جهت رهایی از سختی ها و محفوظ ماندن از شرّ دزدها به ما تعلیم دهید.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَخَافُكَ وَأَخَافُ مِمَّنْ يَخَافُكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِمَّنْ لَا يَخَافُكَ؛ بار پروردگارا! از تو می ترسم و از هر کسی که از تو می ترسد نیز می ترسم و از کسانی که از تو نمی ترسند، به خودت پناه می برم»^۳.

۱. مفاتیح الجنان، ص ۲۱۵.

۲. صحیفه مهدیه، ص ۳۹۴.

۳. همان، ص ۳۹۸.

دعا برای شفای مریض

۴۶. دستوری جهت شفای مریض بفرماید.

هر کس این دعا را در ظرف تازه‌ای با تربت حسین علیه السلام بنویسد و آن را بشوید و همان آب را بیاشامد، از مریض خود شفای یابد و دعا این است:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . بِسْمِ اللَّهِ دَوَاءٌ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ شِفَاءٌ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كِفَاءً ، هُوَ الشَّافِي شِفَاءً وَ هُوَ الْكَافِي كِفَاءً ، إِذْهَبِ الْبَأْسَ بِرَبِّ النَّاسِ شِفَاءً ، لَا يُغَادِرُهُ سُقْمٌ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ النَّجَبَاءِ ؛ به نام خداوند بخشنده مهربان . «بِسْمِ اللَّهِ» دواست و «الحمد لله» شفا و «لا اله الا الله» موجب کفایت و «هو الشافی» شفا و «هو الکافی» کفایت است، تو را به پروردگار مردم سوگند می‌دهم که بدی [و مریضی] را دور گردانی و شفایی بدهی که هیچ بیماری در پشت آن نباشد و درود فراوان و همیشگی خداوند بر محمد و خاندان برگزیده‌اش باد»^۱.

[إن شاء الله] خداوند به شما (شیعیان) عافیت ارزانی بدارد و آفات و بلیات را از شما دفع کند و پاره‌ای از امراض را که در وجود شما است، دفع نماید و عافیت و سلامتی به شما عنایت فرماید.^۲

دعای یا نورالنور

۴۷. لطفاً دعایی به ما خوانندگان تعلیم دهید که با خواندن آن، در دنیا و آخرت با شما محشور شویم.

«يَا نُورَ النَّوْرِ، يَا مُدَبِّرَ الْأُمُورِ، يَا بَاعِثَ مَنْ فِي الْقُبُورِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْ لِي وَ لِشِيعَتِي مِنَ الضِّيقِ فَرَجاً وَ مِنَ الْهَمِّ مَخْرَجاً وَ أَوْسِعْ لَنَا الْمَنْهَجَ وَ أَطْلِقْ لَنَا مِنْ عِنْدِكَ مَا يُفَرِّجُ وَ أَفْعَلْ بِنَا مَا أَنْتَ أَهْلُهُ يَا كَرِيمُ؛ ای روشنی‌بخش روشنی‌ها، ای

۱. دارالسلام، ص ۳۱۵.

۲. تحفة امام مهدی علیه السلام، ص ۱۳۱. توفیق حضرت به احمد بن ابی‌روح و تقاضای دعا از حضرت برای شفای شخصی از شیعه.

تدبیرکننده کارها، ای کسی که تمام مردگان درون قبرها را برمی انگیزانی! بر محمد و خاندانش درود بفرست و گشایشی برای من و پیروان من فراهم کن تا از این تنگنا رها و از اندوهها و غمها خارج شویم و مسیر و راه ما را وسیع گردان و از نزد خودت به گونه ای برای ما رهایی مقرر کن که گشایشی در تمام امورمان حاصل شود و آن گونه که سزاوارش هستی با ما رفتار کن؛^۱ ای بزرگوار».^۲

برآورده شدن حاجت

۴۸. اگر حاجتی داشته باشیم کدام ذکرها را به ما تعلیم می دهید؟
اگر زمانی حاجتی داشتی یا یکی از دوستان ما حاجتی داشت، این ذکر را صد مرتبه بگویند: «یا مُحَمَّدُ! یا عَلِيُّ! یا فاطِمَةُ! یا صاحِبَ الزَّمانِ اَغِثْنِي؛ ای محمد! ای علی! ای فاطمه! ای صاحب الزمان، به فریادم برس».^۳

هدیه قرائت قرآن

۴۹. نقش قرآن در خوشبختی و کمال انسان چیست؟
قرآن کریم حکمت کاملی است که به نهایت رسیده.^۴ [خداوند بزرگ] در قرآن کریم، تمام موجبات خوشبختی و سعادت و همه عوامل بدبختی و شقاوت را بیان کرده؛^۵ [بنابراین] قرآن تلاوت کنید و ثواب تلاوت قرآن را به شیعیانی که برای آنان وارثی وجود ندارد، یعنی بی وارثانند و همچنین بر شیعیانی که وارث دارند، ولی یادی از آنان نمی کنند، هدیه نمایید.^۶

۱. اشاره به علم: بی هیوریسم (Behaviorism) «رفتارشناسی».

۲. جنات المهدی علیه السلام، ص ۱۴۷.

۳. همان، ص ۱۱۹.

۴. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۱۱۱.

۵. تحفة امام مهدی علیه السلام، ص ۹۷.

۶. دین شناسی از دیدگاه امام مهدی علیه السلام، ص ۳۱۰.

تسبیح تربت امام حسین علیه السلام

۵۰. نظرتان در مورد تسبیح تربت جدّ غریب تان حسین علیه السلام چیست.

هیچ تسبیحی برتر و با فضیلت تر از آن نیست و از فضیلت تسبیح تربت اینکه، کسی ذکرش را فراموش می کند، ولی تسبیح را می چرخاند، با این کار برای او تسبیح و ذکر نوشته می شود.^۱

خمس

۵۱. یکی از فروع دین اسلام خمس است، لطفاً جمله ای درباره آن بیان فرمایید.
لعنت خدا و ملائکه و همه مردم بر کسی که یک درهم مال ما را حلال بشمرد.
لعنت خدا و ملائکه و همه مردم بر کسی که یک درهم مال ما را حرام بخورد.^۲
خمس آنچه را از راه کسب و درآمد به دست می آوری، به مستحقش برسان.^۳

علت گرفتن خمس

۵۲. چرا شما از مردم خمس دریافت می کنید؟
[ما اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله] اموال شما را نمی پذیریم؛ مگر اینکه پاک شوید، پس هرکس می خواهد بپردازد و هرکس نمی خواهد، [به ما اهل بیت علیهم السلام] نپردازد.^۴

زکات

۵۳. نظرتان در مورد زکات چیست؟
ما زکات اموال تان را تنها به جهت پاک کردنش می پذیریم؛^۵ پس هرکس

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۶۵.

۲. اثبات الهداة، ج ۷، ص ۳۲۱.

۳. منتهی الآمال، ج ۲، ص ۶۲۷.

۴. صحیفه المهدی، ص ۳۳۹.

۵. دین شناسی از دیدگاه حضرت مهدی علیه السلام، ص ۲۷۷.

می خواهد، پردازد و هرکس نمی خواهد، پردازد. آنچه خدا به ما عطا کرده، از آنچه به شما عطا نموده بهتر است.^۱

برآوردن حاجت‌های مردم

۵۴. در مورد کسانی که حاجت‌های مردم را برآورده می‌کنند، چه صحبتی دارید؟ هر کسی که به دنبال حاجت خداوند عزوجل باشد، خداوند نیز دنبال‌کننده و برآورنده حاجت او خواهد بود و خواسته‌هایش را برآورده خواهد ساخت.^۲

حق با کیست؟

۵۵. یابن رسول الله! در دنیای امروز که مصادف با اینترنت، ماهواره و... است، دشمنان سعی نموده‌اند بین مردم نسبت به وجود شما در دل‌های آنان شک و تردید بیندازند و بعضی از مردم نیز چنین شده‌اند. حق با کیست؟

شیعیان ما باید بدانند حق با ما و در میان ماست؛ به جز ما، هرکس این ادعا را بکند دروغ‌گوست و جز ما، هرکس این ادعا را بکند، ضال و گمراه است.^۳

فقط توبه کنند

۵۶. اگر مردم بعد از شک و تردید توبه کردند، چطور؟ آن گروهی که پس از شک در دین خدا [و امامت من] پشیمان شدند، آن‌ها که توبه کنند و بازگردند، ما توبه آن‌ها را می‌پذیریم [آن‌ها اگر می‌خواهند دل ما را به دست آورند]، فقط توبه کنند.^۴

۱. همان، ص ۲۹۶؛ همچنین اشاره به سوره توبه، آیه ۱۰۳.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۳۱. تعبیر امام از حاجت خداوند سه احتمال است: ۱. زیارت امام حسین علیه السلام، ۲. حاجت خداوند در حاجت خلق است؛ به تعبیر دیگر کسی که حاجت مردم را برآورد، گویا حاجت خداوند را برآورده است، ۳. دستورهای خداوند، اعم از اوامر و نواهی است - والله عالم -.

۳. بحار الانوار، ج ۹۳، ص ۱۹۱ و نفی دهراتیزه (Depratise) «انحراف افکار عمومی».

۴. همان، ج ۵۳، ص ۱۸۱.

حکم منکر امام زمان علیه السلام

۵۷. اگر کسی وجود شما را انکار کند، چه حکمی دارد؟

کسی که [وجود] مرا انکار کند، از من نیست و راه او، راه فرزند حضرت نوح علیه السلام است.^۱

بین خدا و هیچ کس خویشاوندی نیست و هر کس مرا انکار کند، از من نیست.^۲ و همچنین هر کس پیش از خروج سفیانی و صیحه آسمانی ادعا کند مرا دیده است دروغگو و تهمت زننده است.^۳

ایمان در عصر غیبت

۵۸. سرورم! مردم چگونه وقتی شما را نمی بینند، به شما ایمان بیاورند؟

[به آنان] بگو: آیا به رسول خدا صلی الله علیه و آله ایمان آوردید؛ در حالی که او را دیده‌اید؟! [شما چطور] رسول خدا را ندیده، ایمان آوردید؛ پس به قائم علیه السلام [ندیده، ایمان نمی آورید؟!]^۴

گمراهی بعد از هدایت

۵۹. آیا امکان دارد انسانی بعد از هدایت، گمراه شود؟

[آری] و من به خدا پناه می برم از کوری بعد از بینایی و از گمراهی بعد از هدایت.^۵

۱. روزگار رهایی، ترجمه یوم الخلاص، ج ۱، ص ۵۰.

۲. صحیفه المهدی علیه السلام، ص ۳۳۷.

۳. موعودشناسی و پاسخ به شبهات، ص ۳۹۹. این روایت: اولاً شامل زمان بنی امیه است و ثانیاً: حضرت می خواستند با این عبارت، هر کسی را که از راه نرسیده، ادعای مهدویت نکنند؛ لذا تشرف بعضی از خواص و حتی عوام خدمت حضرت، چه در زمان قدیم و چه در زمان حال، مانند: مقدس اردبیلی، علامه حلی، سید بن طاووس، ابوالحسن اصفهانی نخودکی، حضرت امام خمینی علیه السلام، آیت الله مرعشی نجفی و ... مصداق این روایت نیست.

۴. بحار الانوار، ج ۱۳، ترجمه علی دوانی، ص ۲۷۴.

۵. دین شناسی از دیدگاه حضرت مهدی علیه السلام، ص ۳۱۰.

ایمان در عصر غیبت

۶۰. سرورم! مردم چگونه شما را ندیده، به شما ایمان بیاورند؟

[به آنان] بگو: آیا به رسول خدا ﷺ ایمان آوردید در حالی که او را دیده‌اید؟! [شما چطور] رسول خدا را ندیده، ایمان آوردید پس به قائم [عجله] ندیده، ایمان نمی‌آورید؟!^۱

کسانی که دل امام را می‌شکنند

۶۱. نظرتان در مورد بعضی از مداحان و شیعیانی که در اوصاف شما اهل بیت ﷺ خیلی

اغراق کرده‌اند، تا حدی که برخی را تا مقام خدایی دانسته‌اند، چیست؟

من و همه آبا و اجداد گرامی‌ام از اولین - آدم و نوح، ابراهیم و موسی و دیگر پیامبران الهی - تا آخرین - محمد و علی و دیگر بزرگواران از ائمه معصومین ﷺ - و تا امروز که نوبت امامت من است، همگی بندگان خدا هستیم و نادانان و نابخردان از آنها موجبات آزار و اذیت ما خاندان وحی را فراهم می‌آورند و افرادی که دین‌شان برای آنها به اندازه یک بال مگس ارزش ندارد، باعث ناراحتی ما هستند.

من خداوند بزرگ را که خدایی جز او نیست شاهد می‌گیرم و البته او برای شهادت و گواهی کافی است و همچنین حبیبش محمد ﷺ و ملائکه و پیامبران او و نیز تو و هر کس را که فرمان من به او برسد، گواه می‌گیرم از افرادی که ما را از محل و درجه [و رتبه] ای که خداوند متعال برای ما قرار داده و راضی است بالاتر می‌برند، بیزارم و همچنین از کسانی که به آنها اشاره کردم، اگر گامی فراتر بروند، بیزارم و اینان البته گرفتار خشم و غضب و عذاب الهی خواهند بود و من تو را گواه می‌گیرم که هر کس ما از او بیزاری

۱. بحار الانوار، ج ۱۳، ترجمه علی دوانی، ص ۲۷۴.

جویم، خداوند و ملائکه و فرستادگانش و اولیای الهی نیز از او بیزار خواهند بود.

[إن شاء الله] خداوند متعال به آنها توفیق [سعادت و برگشت] عنایت فرماید و در سایه بهره‌برداری از کلمات و سخنان من، به سوی دین حق برگردند و از آنچه [کفر می‌گویند و] نمی‌دانند، دست بردارند.^۱

توقیعات و دعا به خواص و اشخاص

۶۲. شما در حق بعضی از خواص و اشخاص دعا یا توقیعی صادر نمودید. لطفاً آن را برای ما بیان کنید.

بخش اول: دعا

الف - ابو جعفر محمد بن عثمان عمری (نایب دوم امام علیه السلام)

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ»، تسلیم فرمان او و راضی به قضای اویم، پدرت سعادت‌مند زندگی کرد و نیکو از دنیا رفت؛ پس خدا او را رحمت کند و به اولیا و دوستانش ملحق سازد که پیوسته در کارش کوشا بود و در آنچه او را به خدا و ایشان (امامان معصوم علیهم السلام) نزدیک می‌ساخت، تلاش می‌کرد. خداوند چهره‌اش را شاد گرداند و از لغزش او درگذرد.

خداوند پاداش خیرت دهد و این عزا را بر تو نیکو گرداند، تو سوگوار شدی و ما نیز سوگواریم و جدایی او تو را تنها ساخت و ما نیز تنها شدیم. خداوند او را در جایگاهش مسرور سازد و از کمال سعادت اوست که خدای تعالی فرزندی مثل تو به او ارزانی فرموده که جانشین و قائم مقام وی باشد و برای او طلب رحمت کند.

اکنون می‌گویم: خدای را سپاس؛ زیرا تو در جایگاه روح‌های پاک

۱. احتجاج طبرسی، ترجمه نظام‌الدین غفاری مازندرانی، ج ۴، ص ۲۹۹-۳۰۰ و نفی تفکر اسنوبیسم - اسنوبری (Snobbisme-Snobbery) «گرایش به ستودن‌های غلوآمیز».

هستی و آنچه خدا برای یک بنده صالح در نظر گرفته است، در تو موجود است. خداوند تو را یاری کند و به تو مدد رساند و پشتیبان تو باشد و تو را توفیق دهد و تو را حافظ، راهنما، رعایت‌کننده، کافی و یاری‌کننده باشد.^۱

ب- اسحاق بن یعقوب

خداوند تو را هدایت کند و ثابت بدارد و از وسوسه افرادی از اهل بیت من و عموزادگان ما که منکر امامت ما هستند، حفظ فرماید.^۲

ج- آیت‌الله مرعشی نجفی

إلهی بِحَقِّ النَّبِيِّ وَآلِهِ، این سید را به خدمت شرع موفق بدار و حلاوت مناجات با خود را به او بچشان و حُبِّ او را در قلوب مردم جای ده و او را از شر و کید شیاطین، - مخصوصاً حسودان - مصون بدار.^۳

د- حسن بن فضل

از اینکه احسان ما را پس فرستادی، بد کردی و چون آمرزش خواهی کردی و توبه نمودی، خداوند تعالی تو را می‌آمرزد و چون نیت کردی و تصمیم گرفتی اگر ما پول‌ها را به تو بازگردانیم در آن تصرف نکنی و هزینه سفر و راه خود قرار ندهی، ما هم از تو دریغ می‌داشتیم و باز می‌گرفتیم؛ اما جامه را برای احرام حج خود بگیر که با آن مُحْرِم شوی.^۴

ه- حسن بن قاسم علاء

خداوندا! اطاعت خویش را به «حسن» الهام کن و او را از معصیت [شرابخواری] خود دور نما.^۵

۱. معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، ج ۶، ص ۱۲۱.

۲. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۰.

۳. شهاب شریعت، ص ۲۹۴.

۴. ارشاد مفید، ج ۲، ص ۴۹۶.

۵. همان، ص ۳۱۶.

و-حسن بن مُثله (مأمور امام زمان علیه السلام در ساختن مسجد مقدس جمکران)

پیش حسن بن مسلم برو و به او بگو: تو چندین سال است این زمین را آباد و کشت می کنی و ما هم تخریبش می کنیم. اکنون پنج سال است که این زمین را کاشته ای. آیا با اینکه در این چند سال هیچ محصولی به دست نیاوردی، امسال هم می خواهی بکاری؟! تو از این پس اجازه نداری وارد این زمین بشوی و تاکنون هرچه از محصول این زمین سود برده ای، باید تحویل دهی تا برای بنای مسجدی در این مکان هزینه شود.

به حسن بن مسلم بگو: اینجا مکان شریفی است که خداوند آن را بر دیگر مکان ها برتری داده است. این زمین آزاد بود؛ اما تو آن را به مزرعه خودت ملحق کردی و خداوند سزای این تجاوز را به تو داد و دو فرزند جوانت را از تو گرفت؛ اما تو عبرت نگرفتی و از خواب غفلت بیدار نشدی؛ از این پس، اگر آنچه گفتم انجام ندهی، آنچنان گرفتار انتقام الهی می شوی که ندانی از کجا ضربه خورده ای!

[اگر مردم از تو دلیل و نشانه ای خواستند، بدان!] تا آنجا که برسد، ما می دانیم چه کاری انجام دهیم، حالا تو برو و پیام ما را برسان و همچنین پیش سید ابوالحسن برو و جریان را به او بگو، او خودش می آید و حسن بن مسلم را احضار می کند و همه درآمد چندین ساله این زمین را از او می گیرد و آن را به مردم می دهد تا در اینجا مسجد بسازند و کم بودن مقدار هزینه بنای مسجد را هم، از درآمد محصول **مِلْکِ رَهَق** در حومه اردهال^۱ تأمین می کند و ما نصف **مِلْکِ رَهَق** را بر این مسجد - که در این مکان بنا می شود - وقف کردیم تا

۱. این **مِلْکِ امام علیه السلام** در نزدیکی اردهال، روستایی از بخش قصرکاشان است. (ر.ک: لغت نامه دهخدا، ج ۸، ص ۱۰۹۶۳)

هر ساله از درآمد آن، برای تعمیرات این مسجد استفاده شود و...^۱

[ای حسن بن مثله!] در گله گوسفندان جعفر کاشانی چوپان، یک بُز هست که باید آن را بخری. اگر اهالی جمکران پول خرید آن بُز را به تو دادند، با آن پول می خری و اگر ندادند، پول خرید آن بُز را از مال خودت پرداز و آن بُز را به همین مکان بیاور و فرداشب آن را قربانی کن. در روز چهارشنبه، هجدهم ماه مبارک رمضان، گوشت آن را بین بیماران، به خصوص مریض هایی که از دکترها کاری برایشان ساخته نیست، تقسیم کن؛ زیرا خداوند همه آن هایی را که از این گوشت بخورند، شفا می دهد.

آن بُز ابلق است و پشم زیادی دارد و روی بدنش هفت نشانه دارد که بعضی سیاه و بعضی سفید است؛ سه نشانه در یک طرف و چهار نشانه در طرف دیگر بدنش واقع شده و آن سیاهی و سفیدی هر یک به اندازه یک درهم است.

[در این مکان هفتاد یا هفت روز می مانی، اگر [حضرت] هفت روز را فرموده باشد، مطابق با بیست و سوم ماه مبارک رمضان می شود که یکی از شب های قدر است و اگر هفتاد روز فرموده باشد، مطابق با بیست و پنجم ذی القعدة است و هر دو روز مبارک است].^۲

ز- سید ابوالحسن اصفهانی

خودت را در اختیار مردم بگذار و محل نشستن خود را در ورودی خانه قرار بده تا مردم زودتر بتوانند با تو ملاقات کنند و حوائج مردم را برآور، ما تو را یاری می رسانیم.^۳

۱. اینجا امام علیه السلام کیفیت خواندن نماز در مسجد مقدس جمکران را بیان می کند که ما در صفحات قبل آورده ایم.

۲. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۳۴۶-۳۴۷. عبارت داخل گیومه از خود راوی است که ما آن را در متن کتاب آورده ایم.

۳. سیمای آفتاب، ص ۲۵۰.

ح - شیخ مفید

از بنده خدا، مرزبان و نگاهبان راه او، به کسی که حق به او الهام گشته و راهنمای حق است.

به نام خداوند بخشنده مهربان

سلام و درود خدا بر تو؛ ای یاور حق و ای کسی که با گفتاری راستین، مردم را به سوی حق فرامی خوانی! ما خداوند را در منظر تو حمد می گوئیم؛ آن خدایی که جز او خدایی نیست؛ خدای ما و خدای نیاکان ماست و درود بر آقا و مولایمان حضرت محمد - خاتم پیامبران - و بر خاندان پاکش.

اکنون ما شاهد و ناظر مناجات تو بودیم، خداوند با آن وسیله ای که به سبب اولیای خویش به تو بخشیده است تو را حفظ کند و از مکر و نیرنگ دشمنانش در امان دارد و شفاعت ما را در آن دعا بپذیرد؛ از قرارگاه مان در قلّه کوهی در مکان ناشناخته که اخیراً به خاطر افرادی بی ایمان به ناچار از منطقه ای پُر درخت به این جا آمده ایم و به همین زودی از این محل به دشتی هموار که چندان از آن آبادی دور نباشد فرود می آییم. از احوالات آینده^۱ خود آگاہت خواهیم ساخت تا به آن وسیله آگاه شوی که به سبب کارهای خوب خود نزد ما مقرب هستی. خداوند تو را به رحمت خود به این اعمال موفق بدارد. پس تو - که خداوند با چشم عنایت خویش هرگز آن را خواب نگیرد، نگهداری ات کند - باید رو در روی آشوبی که جان مردمی را که نهال باطل کاشته اند و به هلاکت خواهد افکند، بایستی تا باطل اندیشان و بیهوده کاران را بترسانی که از سرکوبی آنان، مؤمنان شاد و تبه کاران اندوهگین می گردند.

ما به تو - ای دوست با اخلاصی که در راه ما با ستمگران در ستیز و

۱. اشاره به: فیوچریسم (Futurism) «آینده نگری».

پیکاری و خداوند تو را همچون دوستان شایسته پیشین و گذشته ما، تأیید نماید. گوشزد می‌کنیم که هر یک از برادران دینی تو که تقوای الهی پیشه کرده، آنچه را به گردن دارد به مستحقانش برساند [و] در فتنه ویرانگر بر باد دهنده و گرفتاری و آشفتگی‌های تاریک و تیره‌کننده در امان خواهد بود و آن‌کس که در دادن نعمت‌هایی که خداوند به او کرامت فرموده، به کسانی که رسیدگی به آن‌ها را فرمان داده، بخل و حسد ورزد، در دنیا و آخرت زیانکار خواهد بود.

اگر چنانچه شیعیان ما - که خدا آنان را بر طاعت خویش موفق فرماید - بر وفای به عهدی که با آنان بسته شده است، همگام بودند، دیدار ملاقات ما برای ایشان به تأخیر نمی‌افتاد و سعادت دیدار ما - به گونه‌ای که ما را بشناسند - هر چه زودتر نصیبشان می‌گردید؛ پس هیچ چیز آنان را از ما دور نمی‌دارد؛ مگر آنچه از آنان به ما می‌رسد، آن‌ها را ناخوش می‌داریم و از آنان روانمی‌داریم. خدا یاری‌کننده و برای ما کافی و بهترین وکیل است و درود و سلام او بر سالارِ بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده‌مان حضرت محمد و خاندان او باد.^۱

ط - شیخ خُر عاملی

نترس! چون در این بیماری از دنیا نمی‌روی؛ بلکه خداوند تو را شفا می‌دهد و عمری طولانی خواهی داشت.^۲

ی - علی بن حسین (پدر شیخ صدوق علیه السلام)

به زودی برایت فرزند با برکتی به دنیا می‌آید که خداوند به واسطه او فایده می‌رساند و پس از او فرزندان خواهند بود.^۳

۱. امام مهدی از ولادت تا ظهور، ص ۳۲۰-۳۲۱.

۲. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۲۰۶.

۳. خبرهای غیبی، ص ۶۸۹.

دعا کردیم از برای تو و خدا تو را در آینده نزدیک دو فرزند نیکوکار
روزی خواهد کرد.^۱

ک - قاسم بن علاء

خداوندا! به او فرزند پسری عطا کن تا نور چشم او باشد و این نطفه را - که از
او به وجود آمده است - پسر قرار بده.^۲

ل - محمد بن شاذان بن نعیم

او مردی از شیعیان ما است.^۳

م - محمد بن علی بن مهزیار اهوازی

زود باشد که خدا او را هدایت کند و شک و تردید را از دل او برطرف نماید.^۴
ن - محمد بن عیسی بحرینی

ای محمد بن عیسی! وزیر امیر درخت اناری را در حیاط خانه خود کاشته
است. آن درخت چون به ثمر رسید، او قالبی را با گل به شکل اناری درست
کرد و آن قالب را که تو خالی بود، دو نصف نمود و در دیوار داخل آن دو
نصف، قالب همان کلمات را به صورت برجسته نوشت،^۵ آن گاه آن دو نصف
را روی یکی از انارهای کوچک درخت گذاشت و آن ها را محکم بست. آن
انار میان آن دو نصف قرار گرفت تا درون قالب را پُر کرد و در نتیجه آن
نوشته های برجسته دیواره داخلی دو نصف قالب، روی پوست انار قرار

۱. منتهی الآمال، ج ۲، ص ۶۲۸.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۳۰۳-۳۰۴. لازم به یادآوری است قاسم بن علاء از اهالی «ران» (شهری بین
مراغه و زنجان) است. وی صد و هفده سال داشته و بعد از دریافت نامه توسط امام علیه السلام، چهل روز بعد
از دنیا رحلت کرده است.

۳. همان، ص ۱۸۱.

۴. الغیبة طوسی، ص ۱۷۷.

۵. منظور از کلمات، اسامی ابوبکر، عمر، عثمان و علی علیهم السلام بوده است.

گرفت. رفته رفته توأم با رُشد انار، آن کلمات بر پوست انار به طور طبیعی نقش بست. فردا که روز موعود هست، هنگامی که نزد امیر رفتید در طرف راست خانه وزیر، بالاخانه‌ای هست، بگو جواب را نمی‌گویم؛ مگر در این بالاخانه. در این هنگام وزیر خود را در بن بست می‌بیند و اصرار می‌کند که به بالاخانه نروید، تو هم اصرار کن که باید به آن جا برویم، به ناچار وزیر قبول می‌کند. هنگامی که به بالاخانه رفتید، نگذار تا وزیر تنها برود؛ وقتی داخل شدید، روزه‌ای را می‌بینی و میان آن کیسه سفیدی را می‌نگری با عجله تمام آن کیسه را بردار و میان آن قالب نامبرده را که از گل ساخته شده و با آن نقشه خائنانه وزیر طراحی شده، بیرون بیاور و نزد امیر بگذار و به او بگو که این انار به وسیله این قالب به این صورت درآمده است؛ در نتیجه، امیر از حيله و خیانت وزیر مطلع گشته، حقایق شما و بطلان عقاید آنان آشکار می‌شود.

ای محمد بن عیسی! به فرماندار بگو برای تصدیق گفتار خود علامت دیگری داریم و آن، اینکه داخل انار از خاکستر و دود پُر است، اگر قبول نداری، این انار را بشکن!

[در این هنگام وزیر انار را برداشته، می‌شکند، خاکستر و دود آن بیرون آمده، ریش و صورت وزیر را فرامی‌گیرد].^۱

س - محمد بن یوسف

خدا تو را لباس عافیت بپوشاند و تو را در دنیا و آخرت با ما قرار دهد.^۲

۱. سیمای آفتاب، ص ۱۸۹ - ۱۹۰. این داستان را مرحوم کافی رحمته الله علیه با بیان جذاب و شیوای خودشان بالای منبر ایراد نموده‌اند و الآن این داستان به صورت سی‌دی تصویری در دست علاقه‌مندان قرار گرفته است.

۲. همان، ص ۲۹۷. محمد بن یوسف به بیماری کوزک (نوعی زخم چرکین) مبتلا بودند و از حضرت التماس دعایی نمودند و لذا با دعای خیر امام، از این بیماری نجات یافتند.

بخش دوم: نفرین

الف - ابوالخطاب محمد بن ابی زینب

[ابوالخطاب] ملعون است و [تمامی] اصحاب و یاران او همه ملعون اند و من از ایشان بیزارم و پدران [مطهرم] نیز از آنان بیزارند.^۱

ب - ابوالعباس احمد بن خضر

هرکس مرا جستجو کند و دنبال من آید و هرکس دنبال من راه بیفتد و مرا به مردم نشان دهد و هرکس مرا به مردم نشان دهد، هرآینه باعث قتل من می شود و آن شخص مشرک خواهد بود.^۲

ج - جعفر کذاب

راهی که عمویم و پسرش انتخاب نموده اند، مانند راهی است که برادران یوسف رفته بودند؛ یعنی عاقبت آن پشیمانی و توبه است.^۳

به طور حتم این شخص (جعفر کذاب) مبطل و تهمت زننده به خداست و در آنچه می گوید، ادعای دروغ و کذب نموده است. نمی دانم به کدامین حالت امید دارد که ادعای خود را تمام نماید؟ آیا به فهم در دین خدا؟! به خدا سوگند که او حلال را از حرام نمی شناسد و اشتباه (خطا) و صحیح را تشخیص نمی دهد.^۴

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۱.

۲. معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، ج ۶، ص ۱۵۵.

۳. احتجاج طبرسی، ترجمه نظام الدین غفاری مازندرانی، ج ۴، ص ۲۹۰.

۴. موسوعه امام مهدی علیه السلام، ص ۲۳۰. نقد پلورالیسم (Pluralism) «کثرت گرایی؛ راه حق و باطل، صحیح و غلط». گفتنی است جعفر از فرزندان حضرت هادی علیه السلام بود که متأسفانه از راه و رسم پدران گرانقدرش منحرف شد و راه هواپرستی و گناه را در پیش گرفت. انحراف جعفر از انحراف پسر نوح علیه السلام شگفت انگیزتر است و انحراف و گمراهی جعفر از خط افتخار آمیز قرآن و عترت (اشاره به حدیث ثقلین) به سبب کوتاهی پدر بزرگوارش حضرت هادی علیه السلام در تربیت او نیست (اشاره به علم: پداگوژی (Pedagogy) «علم تربیت»؛ همان گونه نباید او را ساخته محیط نامناسب خانوادگی و فامیلی به حساب آورد؛ بلکه عامل گمراه سازنده او، دوستان، همنشینان و گناه ورزانی بودند که او را از خط عدالت و تقوا منحرف ساختند و روشن است که رفاقت، دوستی و همنشینی از عوامل مؤثر در پی ریزی و سازندگی یا تخریب و انحراف انسان هستند.

د- خطاب به امیر و حاکم قم

ای حسین! چرا عیب جوئی و غیبت می کنی و ناحیه ما را سبک می شماری و چرا خمس مالت را به اصحاب و نواب ما نمی دهی؟^۱

ه- مصطفی الحمود (خادم سرداب مقدس حضرت علیه السلام)

تاکی زوار مرا [در سرداب مقدس] می آزاری و نمی گذاری زیارت بخوانند؟! تو را چه به مداخله در این کار، بگذار هر چه می خوانند، بخوانند.^۲

خبرهای غیبی

۶۳. شما از علم غیبی که خدای متعال به اذن خود به شما داده است، به بعضی از سران و اشخاص جملاتی فرمودید. لطفاً در این مورد توضیح دهید.

الف- احمد بن اسحاق

این بسته که تو از داخل کیسه بیرون آوردی، از فلان پسر فلانی، از فلان محله قم است و در آن شصت و دو دینار موجود است که چهل و پنج دینار از آن را با فروش مغازه‌ای که از پدرش به ارث رسیده بود، به دست آوردی و چهار دینار آن، از فروش نه قطعه پارچه پیراهنی است و سه دینار آن اجاره مغازه‌های اوست که جمعاً شصت و دو دینار می شود. [اما] آن دیناری که سکه رازی^۳ بر آن زده شد و تاریخش مال فلان نقش سال است و نصف نقشش محو و از بین رفته را پیدا کن و آن قطعات ریز طلای تمام عیار و پول اندکی را که جمعاً وزن آن یک چهارم دینار است بیور.

و علت حرمتش اینکه صاحب آن‌ها در فلان سال و فلان ماه، مقدار یک من و یک چهارم من^۴ از پشم [نخ و ریسمان] رشته شده

۱. منتهی الآمال، ج ۲، ص ۶۲۷.

۲. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۳۵۹.

۳. در بعضی از نسخه‌ها به «سکه ری» تعبیر شده است.

۴. یک من و یک چهارم، معادل سه کیلو و هفتصد و پنجاه گرم است.

را وزن کرد و به همسایه‌اش که بافنده بود، تحویل داد تا چیزی بیافد.

مدتی از این موضوع گذشت که صاحب بافنده ادعا کرد آن‌ها را دزد برده است؛ ولی صاحب ریسمان حرف بافنده را قبول نکرد و از او علاوه بر گرفتن نخ‌های بهتر، غرامت و خسارت هم گرفت^۱ و با پول این‌ها پارچه پیراهنی تهیه کرد و آن را فروخت. این مال نیز از سهم فروش پیراهنی است که فروخته بود.^۲

این مال^۳ فلانی پسر فلانی از فلان محله قم است که پنجاه دینار در آن موجود است؛ اما بر ما حلال نیست که به آن دست بزنیم؛ چون این پنجاه دینار، پول گندمی است که این شخص در موقع تقسیم، به او ستم کرده، به این‌گونه که در موقع وزن کردن برای خودش، پیمانانه را پُر می‌نمود؛ ولی در موقع وزن کردن سهم زارع، پیمانانه را سرخالی محاسبه می‌کرد.

ای احمد بن اسحاق! همه این‌ها را بردار و ببر که به صاحبانش برسانی یا وصیت کنی که به صاحبانش برسانند، ما به هیچ‌یک از این اموال حرام نیاز نداریم. برو پارچه پیراهنی را که آن پیرزن به تو داده بود، بیاور.^۴

ب - پسر مهزیار

ای پسر مهزیار! خدا گروه بنی شیصبان را بگشاید، چگونه از حق انحراف می‌یابند. گویا می‌بینم عذاب الهی شب و روز آن‌ها را فرا گرفته و در همان شهر خود کشته می‌شوند.

۱. آن شخص معادل یک من و نیم؛ یعنی معادل چهار کیلو و نیم خسارت را دریافت کرده است.

۲. منتهی الآمال، ج ۲، ص ۶۳۰. (با اندکی دخل و تصرف)

۳. اشاره امام به بسته دوم در دست احمد بن اسحاق قمی. ناگفته نماند مرحوم احمد بن اسحاق قمی بعد از این صحبت امام علیه السلام مریض شد و در شهر سرپل ذهاب در استان کرمانشاه از دنیا رفت و در همان جا به خاک سپرده شد.

۴. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۲۹۹-۳۰۰.

[و آن] زمانی است که در شهرهای بین راه عراق و مکه، گروهی بر آنان مسلط می‌شوند و مانع از ورود شما برای زیارت کعبه می‌گردند که هیچ وجهی دینی ندارند و خدا و پیامبر او از آنان بیزارند و یک سُرخ‌خو در سه ناحیه از آسمان پیدا می‌شود که در هر یک از آنها، ستونی از نور همانند ستون نقره‌ای وجود دارد که می‌درخشد و از منطقه «ارمنستان» و «آذربایجان»، برای تسخیر سرزمین‌های پشت منطقه ری، یعنی کوه سرسبزی که به کوه سرخ و کوه طالقان چسبیده است، خروج می‌نماید و آن جنگ صیلمانی «جنگ شدید و سخت» بین او و بین مروزی (مروزی) واقع می‌شود و آن جنگی خواهد بود که کودکان را پیر و پیران را فرتوت می‌کند و بین آنان کشتار به راه می‌افتد.

در آن زمان در انتظار هجوم «سیروس» به بغداد باشید. او در آن منطقه به پیش می‌رود تا به منطقه «باهات»^۱ می‌رسد و سپس به منطقه واسط می‌رود و در آن جا حدود یک سال یا کمتر می‌ماند.

پس از آن به طرف کوفه می‌رود و از شهر نجف تا حیره و کلاً در منطقه نجف، چنان جنگی رُخ می‌دهد که وصف آن در عقل نمی‌گنجد و صحنه آن جنگ، جهنمی از هلاکت برای دو گروه خواهد بود و نابود ساختن و درو کردن باقی‌مانده آن دو گروه هم با خداست که آنان را نابود می‌کند.^۲

ج - خطاب به پدر

ای مولای من! آیا جایز است که من دست ظاهر خود را به سوی مال‌های حرام دراز کنم؟ در حالی که حلال آن اموال، با حرامش مخلوط شده است؟^۳

۱. در بعضی از نقل‌ها «ماهان» آمده که به «نهایند» تعبیر شده است.

۲. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۲۹۵-۲۹۶ و در ادامه حضرت آیه ۲۴ سوره یونس و آیه ۱ سوره قمر را تلاوت فرمودند.

۳. منتهی الآمال، ج ۲، ص ۶۲۹.

د - سید محمد عاملی^۱

سید محمد! حاجت شما چیست؟ سی و هشت [یاسی و نه] روز است که پیش از طلوع آفتاب از نجف اشرف بیرون می آیی و به فلان مکان می روی و عریضه ات را به آب می افکنی و گمان می کنی که امام تو، حاجت تو را نمی داند و از آن بی اطلاع است؟!^۲

ه - شیخ مفید

از تمام حوادث و ماجراهایی که بر شما می گذرد، کاملاً مطلع هستیم و هیچ چیز از اخبار شما بر ما پوشیده نیست. از خطاها و گناهایی که بندگان صالح خداوند از آن ها دوری می کردند، ولی بیشتر شما مرتکب آن شده اید نیز با خبریم. از عهد شکنی ها و پشت سر گذاشتن عهد و پیمان ها با اطلاعیم که همین عوامل موجب بدبختی و دوری شما از حریم ولایت شده است؛ گویی این ها (شیعیان ما) از لغزش های خود خبر ندارند. با همه این گناهان، ما هرگز شما را بیهوده نمی گذاریم و فراموش نمی کنیم و اگر عنایات و توجهات ما نبود، مصائب و حوادث زندگی، شما را در بر می گرفت و دشمنان، شما را از بین می بردند.^۳

[ای شیخ مفید! ما] از احوالات آینده خود آگاهت خواهیم ساخت تا به آن وسیله آگاه شوی... و آن، اینکه باید مقابل آشوبی که جان مردمی را که نهال باطل کاشته اند، به هلاکت خواهد افکند بایستی تا باطل اندیشان و بیهوده کاران را بترسانی که از سرکوبی آنان مؤمنان شاد و تبه کاران اندوهگین

۱. ایشان فرزند سید عباس از خاندان عباس شرف الدین هستند که در روستای «جشیث» در نزدیکی جبل عامل لبنان است.

۲. صحیفه مهدیه، ص ۴۴۹.

۳. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۴-۱۷۵.

می‌گردند [و] نشانه حرکت ما از این خانه نشینی، حادثه‌ای است که در مکه معظمه روی خواهد داد، به دست پلیدی دو رو و نکوهیده که خونریزی را مباح می‌داند و باکید و نیرنگ خود آهنگ جان مؤمنان می‌کند؛ اما به هدف ظالمانه و ستم‌بار خود نخواهد رسید؛ زیرا ما پشت سر مؤمنان ایستاده‌ایم و با دعایی که از پادشاه آسمان و زمین پوشیده نیست، آنان را نگهداری می‌کنیم، پس دل‌های دوستان ما به آن اطمینان یابد و بدانند که از آسیب و زیان او در امان خواهند بود؛ گویا دشواری‌ها و درگیری‌های هولناک آنان را بترساند و فرجام کار، با دخالت و ساخت نیکوی خداوند - زمانی که شیعیان از گناهان دوری گزینند - پسندیده و نیکو خواهد بود.^۱

و - کامل بن سلیمان

آن‌ها (فرقه مفوضه) دروغ گفتند که ما همه اختیارات را از خدا گرفتیم و خدا، همه امور را به ما واگذار کرده است؛ ما هرگز دست خدا را نبستیم که هر کاری خواستیم انجام دهیم، بلکه دل‌های ما ظرف اراده و خواست خداست.

هر زمان که او چیزی بخواهد، ما همان را اراده می‌کنیم و خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «و نخواهید جز آنکه خدا خواهد».^۲

مراجع و علما نماینده امام زمان علیه السلام

۶۴. در حوادثی که در زمان غیبت کبری برای شیعیان به وجود می‌آید، به چه کسانی رجوع کنیم؟

«أَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ، فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ أَحَادِيثِنَا، فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ؛ اما حوادثی که [در زمان غیبت کبری] واقع می‌شود؛ پس رجوع کنید

۱. تحفة امام مهدی علیه السلام، ص ۱۲۹.

۲. موسوعة امام مهدی علیه السلام، ص ۲۲۴؛ سورة انسان، آیه ۳۰.

در آن حوادث و پیشامدها و مسائل جدید، به سوی کسانی که احادیث و سخنان ما را برای مردم بیان و بازگو می کنند که همان فقها و مجتهدان هستند، چون آنان حجت من بر شما هستند و من نیز حجت خدا بر آنان هستم»^۱.

نقش انگشتر امام علیه السلام

۶۵. نقش انگشتر شما چیست؟

«أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ؛ مِنْ حِجَّتِ خُدا هَسْتَم».

«أَلْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَ لَا يَعْلمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ؛ عِلْمِ نَزْدِ خُدا اسْتِ وَ هِیچِ كَسِیْ غِیْبِ

نمی داند؛ مگر خدا»^۲.

جواب عطسه زننده

۶۶. کسی که عطسه ای زد به او چه بگوییم؟

«يَرْحَمُكَ اللَّهُ؛ خُدا تُو را در رَحْمَتِ خُویش قَرار دَهد»^۳.

شعر امام در رثای فاطمه زهرا علیها السلام

۶۷. یابن رسول الله! همه شیعیان در ایام عید غدیر خم خوشحال اند. علت ناراحتی شما در

آن ایام چیست؟

به یاد مادرم زهرا علیها السلام و اندوهش افتادم.

«لَا تَرانِی اِتَّخَذْتُ لَأَوْعُلَها بَعْدَ «بَیْتِ الْأَحْزانِ» بَیْتِ سُروِرِ

با تأکید می گویم، به مقام و منزلت فاطمه زهرا علیها السلام قسم! هرگز

نخواهی دید که بعد از بیت الاحزان فاطمه علیها السلام «جایگاه گریه حضرت

۱. دارالسلام، ص ۳۷۳.

۲. چشمه رستگاری، ص ۲۵۷.

۳. کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۱۷۱. اگر عطسه زننده، زن باشد، باید به او «يَرْحَمُكَ اللَّهُ» گفت.

زهرا علیها السلام در قبرستان بقیع «در جایی به شادی و سرور پردازم».^۱

زمان ظهور

۶۸. یابن رسول الله! چه زمانی ظهور می کنید؟

حالا وقت ظهور نیست، مدتی تا آن وقت مانده است،^۲ خداوند حوصله دارد؛ ولی شما [مردم] عجله می کنید.^۳

امر ظهورم:

۱. پس از غیبتی بس طولانی،

۲. قساوت دل های مردم و دوری آنان از حقایق،

۳. فراگیر شدن ظلم و جور در دنیا، خواهد بود.^۴

[همچنین] امر قیام ما با اجازه خداوند به طور ناگهانی انجام خواهد شد.^۵

تعجیل فرج

۶۹. مولای من! در مورد تعجیل فرج تان مطلبی بفرمایید؟

بسیار دعا کنید که فرج شما نیز به آن بستگی دارد.^۶

نشانه های ظهور

۷۰. نشانه های دیگر ظهور شما چیست؟

[اول] نشانه ظهور من آنکه هرج و مرج و آشوب و بی نظمی و فتنه و فساد زیاد می شود. در آن زمان من به مکه می آیم و وارد مسجد الحرام می شوم؛ در

۱. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۳۲۶.

۲. بحار الانوار، ج ۱۳، ترجمه علی دوانی، ص ۲۶۳.

۳. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۲۹۱.

۴. تحفه امام مهدی علیه السلام، ص ۱۳۹.

۵. همان، ص ۱۲۲.

۶. روزگار رهایی، ترجمه یوم الخلاص، ج ۱، ص ۲۰۱.

حالی که مردم از بزرگان و عاقلان قوم خود می خواهند و می گویند حال هر چه منتظر ماندیم امام زمان ظهور نکرد، پس امامی را انتخاب کنید و از هر طرف فریادی بلند است [که] رهبر و امامی انتخاب نمایید و مشاجره و دعوا بالا می گیرد. در این زمان، شخصی از جا برمی خیزد و نگاهش به چهره من می افتد و فریاد می زند: «ای مردم! به این شخص نگاه کنید، این مهدی علیه السلام است و او را اطاعت کنید». همه می آیند و دستم را می گیرند و من را بین رُکن و مقام قرار می دهند و مردم پس از آن همه سرگردانی و یأس و ناامیدی با من بیعت می کنند.^۱

[دوم] به همراه ۳۱۳ تن از یارانم در میان صفا و مروه خارج می شوم و به سوی کوفه می روم و مسجد کوفه را در هم می کوبم و بر اساس پایه های اولی بنیان می کنم و ساختمان هایی را که در اطراف آن از ستمگران هست ویران می نمایم. در موسم حج شرکت کرده، حَجَّةُ الْإِسْلَام را [با مردم] به جای می آورم و به مدینه می روم... منادی فتنه در آسمان ندا می دهد: «ای آسمان، فرو ریز! ای زمین، فرو ببر! آن روز در روی زمین به جز مؤمن - که خداوند دلش را بر ایمان آزموده است - کسی نمی ماند».^۲

بهره مردم در زمان غیبت

۷۱. مردم در زمان غیبت چگونه از شما بهره مند می گردند؟

انتفاع و بهره مردم از وجود من در زمان غیبت، همانند انتفاع آنها از خورشید است، هنگامی که ابرهای تیره آن را بپوشانند و من امان برای اهل زمین هستم؛ به طوری که ستارگان برای اهل آسمان امان اند.^۳

۱. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۲۹۱.

۲. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۰۴-۱۰۵.

۳. همان، ج ۵۲، ص ۹۲.

نصیحت امام به خوانندگان

۷۲. در پایان لطفاً به خوانندگان این کتاب، نصیحتی بفرماید.

ای طاهر!^۱ در مورد چیزهایی که به شما سودی نخواهد داشت، پرسش نکنید و در مورد آنچه به شما بیان شده، خود را به زحمت نیندازید.^۲ در برابر فتنه‌هایی که پیش می‌آید، عده‌ای در این آزمایش و برخورد با فتنه‌ها هلاک می‌شوند [و شما مردم دین‌دار] مقاومت کنید.^۳

پیرمردان

[خداوندا!] به پیرمردان ما وقار و متانت عنایت فرما.

تهیدستان

[پروردگارا!] به تهیدستان صبر و قناعت عطا فرما.

ثروتمندان

[بارالها!] به ثروتمندان تواضع و سعه صدر عنایت نما.

جوانان

[معبودا!] به جوانان بازگشت به سوی تو و توبه عنایت فرما.

دانش‌پژوهان

[خدایا!] به دانش‌پژوهان، کوشش و شوق عنایت فرما.

دانشمندان

[پروردگارا!] به دانشمندان ما زهد و بی‌رغبتی به دنیا و نصیحت و

خیرخواهی عنایت فرما.

۱. نجم‌الثاقب، ص ۵۷۶. اشاره امام به شیخ محمدطاهر نجفی خادم مسجد کوفه است.

۲. روزگار‌رهایی، ترجمه یوم‌الخلاص، ج ۱، ص ۲۰۱.

۳. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵-۱۷۶، سخنان حضرت علی^{علیه السلام} به شیخ مفید^{رحمته الله}.

زبان

[خداوندا!] زبان ما را به صدق و درست بر کلام حکیمانه و شایسته گویا ساز.

زنان

[خداوندا!] به زنان حیا و عفت عنایت کن.

غذای شبهه‌ناک

[ای روزی دهنده بی منت!] شکم ما را از طعام حرام و شبهه‌ناک پاک گردان.^۱

مستمعین

[بارالها!] بر شنوندگان، پیروی و پندپذیری عنایت فرما.

[إن شاء الله] خداوند شما [شیعیان] را در مسیر طاعت و بندگی موفق و

شما را بر دین خویش ثابت قدم نگه دارد و با رضایت خودش، شما را خوشبخت کند.^۲

به همه دوستان ما سفارش کن به محتوای فرمان [و دستوراتی که داده‌ام]

با عنایت [و توکل] بر خداوند عمل کنند؛^۳ پس همانا موعظه‌ها و سفارشات

لازم را [در این مصاحبه] نمودم و خداوند متعال نسبت به همه ما و شما گواه

است^۴ [و] خداوند شما را با الهامات غیبی^۵ خود ارشاد و توفیقات خویش را

در سایه رحمت بی پایانش نصیب شما بفرماید.^۶

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ جَمِيعِ الْأَوْصِيَاءِ وَالْأَوْلِيَاءِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وَصَلَّى اللَّهُ

عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا.^۷

۱. دین‌شناسی از دیدگاه حضرت مهدی علیه السلام، ص ۲۳۹-۲۴۴.

۲. فرهنگ سخنان امام زمان علیه السلام، ص ۷۶.

۳. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵-۱۷۶.

۴. همان، ص ۱۷۹.

۵. اشاره به علم: اینسپیرینک (Inspiring)، «الهام‌شناسی».

۶. تحفة امام مهدی علیه السلام، ص ۱۲۲.

۷. همان، ص ۹۴.

منابع

- * قرآن کریم؛ ترجمهٔ الهی قمشهای؛ چ ۲، قم: جمال، ۱۳۸۵.
- * نهج البلاغه؛ مرحوم دشتی؛ چ ۶، قم: مشرقین، ۱۳۷۹.
۱. ابن طاووس [سید بن طاووس]، علی بن جعفر؛ *مَهْجُ الدَّعَوَاتِ وَمُنَهْجُ الْعِنَايَاتِ*؛ ترجمهٔ محمد تقی طبسی؛ چ ۲، تهران: یادمان فلسفی، ۱۳۸۸.
۲. انصاری، باسَم؛ *موسوعة امام مهدی*؛ چ ۱، لبنان: الباقر و دارالعلوم، ۱۴۲۹ ق.
۳. آشوبی، داریوش؛ *دانشنامهٔ سیاسی*؛ چ ۱۴، تهران: مروارید، ۱۳۸۶.
۴. برنو، فرانک؛ *فرهنگ توصیفی روانشناسی*؛ ترجمهٔ فرزانه طاهری و مهشید یاسایی؛ چ ۳، تهران: ناهید، ۱۳۸۴.
۵. پارسایی [دکتر]، محمد؛ *زمینهٔ نوین روانشناسی*؛ چ ۲۱، تهران: بعثت، ۱۳۸۵.
۶. پیشوایی، مهدی؛ *سیرهٔ پیشوایان*؛ چ ۱۱، قم: مؤسسهٔ امام صادق علیه السلام، ۱۳۷۹.
۷. حائری یزدی، علی؛ *إلزام الناصب فی اثبات الحجة الغائب*؛ تحقیق سید علی عاشور؛ چ ۵، لبنان: أعلمی، ۱۴۰۴ ق.
۸. حسینی بیرجندی [دکتر]، سید مهدی؛ *اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره*؛ چ ۱۷، تهران: رُشد، ۱۳۸۶.
۹. خادمی شیرازی [آیت‌الله]، محمد؛ *تحفة امام مهدی*؛ چ ۱، تهران: موعود عصر، ۱۳۸۳.
۱۰. دشتی [استاد]، محمد؛ *فرهنگ سخنان امام حسین*؛ چ ۳، قم: مؤسسهٔ تحقیقاتی امیرالمؤمنین علیه السلام، ۱۳۸۴.
۱۱. دشتی [استاد]، محمد؛ *فرهنگ سخنان امام زمان*؛ چ ۲، قم: مؤسسهٔ تحقیقاتی امیرالمؤمنین علیه السلام، ۱۳۸۶.
۱۲. رضوانی، علی اصغر؛ *دین‌شناسی از دیدگاه حضرت مهدی*؛ چ ۱، قم: دلیل ما، ۱۳۸۸.

۱۳. رضوانی، علی اصغر، موعودشناسی و پاسخ به شبهات؛ چ ۱، قم: مسجد جمکران، ۱۳۸۴.
۱۴. سلیمان، کامل؛ روزگار رهایی [ترجمه یوم الخلاص]؛ ترجمه علی اکبر مهدی پور؛ چ ۴، تهران: آفاق، ۱۳۸۱.
۱۵. شهبزادگان، عبدالباسط؛ چشمه رستگاری؛ چ ۱، قم: افق فردا، ۱۳۷۹.
۱۶. شیخ صدوق، محمد بن علی؛ امالی؛ ترجمه محمد باقر کمره‌ای؛ چ ۹، تهران: کتابچی، ۱۳۸۴.
۱۷. شیخ صدوق، محمد بن علی؛ عیون اخبار الرضا علیه السلام؛ ترجمه آقا نجفی اصفهانی؛ چ ۱، قم: بکا، ۱۳۸۵.
۱۸. شیخ صدوق، محمد بن علی؛ کمال الدین و اتمام النعمة؛ ترجمه منصور پهلوان؛ چ ۲، قم: مسجد جمکران، ۱۳۸۲.
۱۹. شیخ طوسی، محمد بن حسن؛ الغیبه؛ قم: نینوای حدیث، ۱۳۹۸ ق.
۲۰. شیخ مفید، محمد بن محمد؛ ارشاد؛ ترجمه سید هاشم رسولی محلاتی؛ چ ۸، تهران: فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۶.
۲۱. طبری، محمد بن جریر؛ دلائل الإمامة؛ نجف اشرف: حیدریه، ۱۳۶۹.
۲۲. علامه بحرانی، هشام بن سلیمان؛ مدینه المعاجز؛ ترجمه سید غریب موسوی عساکره مجد؛ چ ۱، قم: امرغان یوسف، ۱۳۸۶.
۲۳. علامه حرّانی، محمد بن حسن؛ تحف العقول عن آل الرسول علیهم السلام؛ ترجمه محمد باقر کمره‌ای؛ چ ۶، تهران: کتابچی، ۱۳۷۶.
۲۴. علامه خُر عاملی، محمد بن حسن؛ اثبات الهداة بالنصوص والمعجزات؛ ترجمه احمد جنتی؛ قم: علمیه اسلامیة [بی تا].
۲۵. علامه طبرسی مازندرانی، احمد بن علی؛ احتجاج؛ ترجمه نظام الدین غفاری مازندرانی؛ تهران: مرتضویه، [بی تا].

۲۶. علامه طبرسی نوری مازندرانی، میرزا حسین؛ نجم‌الثاقب؛ چ ۳، قم: مسجد جمکران، ۱۳۷۸.
۲۷. علامه عراقی، محمود؛ دارالسلام در احوالات حضرت ولی عصر علیه السلام؛ چ ۱، قم: اکرام، ۱۳۸۵.
۲۸. علامه مجلسی، محمدباقر، بحار الأنوار؛ تحقیق علی اکبر غفاری؛ چ ۲، تهران: کتابچی، ۱۴۰۵ ق.
۲۹. علامه مجلسی، محمدباقر؛ بحار الأنوار [ترجمه جلد ۱۳]؛ ترجمه علی دوانی؛ چ ۶، تهران: اسلامیه، ۱۳۷۷.
۳۰. علامه میرلوحی موسوی سبزواری، محمد بن محمد؛ کفایة المتهدی فی معرفة المهدی؛ چ ۱، قم: دارالتفسیر، ۱۳۸۴.
۳۱. فرمگ جامع سخنان امام حسین علیه السلام؛ گروه حدیث پژوهشکده باقر العلوم؛ چ ۳، قم: معروف، ۱۳۸۵.
۳۲. قزوینی [آیت الله]، سید محمد کاظم؛ امام مهدی از ولادت تا ظهور؛ ترجمه علی کرمی و سید محمد حسینی؛ چ ۶، قم: الهادی، ۱۳۸۴.
۳۳. قندوزی حنفی، سلیمان بن ابراهیم؛ ینابیع المودة لذوی القربی؛ تحقیق سید علی جمال اشرف حسینی؛ چ ۱، قم: اسوه، ۱۴۱۶ ق.
۳۴. قیومی اصفهانی، جواد؛ صحیفة المهدی علیه السلام؛ چ ۳، قم: جامعه مدرسین، ۱۳۷۷.
۳۵. مبشر، علی محمد؛ جنات المهدی علیه السلام؛ چ ۱، قم: شمیم گل نرگس، ۱۳۸۷.
۳۶. مجتهدی سیستانی، سید مرتضی؛ صحیفة مهدیه؛ چ ۱۱، قم، ۱۳۸۸.
۳۷. محدث قمی، شیخ عباس؛ مفاتیح الجنان؛ ترجمه الهی قمشاهای؛ چ ۲۲، قم: آیین دانش، ۱۳۸۷.
۳۸. محدث قمی، شیخ عباس؛ منتهی الآمال؛ چ ۱، قم: اعلام التقی، ۱۳۸۲.
۳۹. معجم احادیث امام مهدی علیه السلام؛ هیئت علمی مؤسسه بنیاد معارف، چ ۲، قم: بنیاد معارف اسلامی، ۱۴۲۸ ق.
۴۰. نجاتی سیرجانی، علی؛ قطعه‌ای از بهشت؛ چ ۱، قم: نقش، ۱۳۸۳.

بِسْمِ تَعَالَى

این کتاب در راستای اشاعه فرهنگ مهدویت مسابقه‌ای را در طول سال توسط نهادها و ارگان‌های مختلف به اجرا خواهد آمد؛ لذا اجرای مسابقه و اهدای جوایز نیز بر عهده خود نهادها و ارگان‌ها خواهد بود.

خواننده محترم! لطفاً با توجه به متن کتاب به پرسش‌های زیر با دقت

پاسخ دهید:

۱. امام زمان علیه السلام در چه تاریخی به دنیا آمدند؟

الف: نیمه شعبان سال ۲۵۴ ه.ق ب: نیمه شعبان سال ۲۵۵ ه.ق

ج: نیمه شعبان سال ۲۵۶ ه.ق د: نیمه شعبان سال ۲۵۳ ه.ق

۲. امام زمان در چند سالگی به امامت رسیدند؟

الف: هفت سالگی ب: شش سالگی

ج: پنج سالگی د: چهار سالگی

۳. نواب خاص حضرت چند نفر بوده‌اند؟

الف: سه نفر ب: هشت نفر

ج: چهار نفر د: پنج نفر

۴. سنت حضرت مهدی علیه السلام مانند کدام پیامبران است؟

الف: ابراهیم، موسی و آدم علیهم السلام ب: موسی و یعقوب علیهم السلام

ج: عیسی و نوح علیهم السلام د: ابراهیم، موسی، عیسی و پیامبر علیهم السلام

۵. بزرگترین آزمایش برای مردمان آخرالزمان چیست؟

الف: می‌پندارند مهدی علیه السلام بسیار جوان است

ب: می‌پندارند مهدی علیه السلام بسیار پیر است

ج: می‌پندارند او ظهور نکرده است

د: می‌پندارند او هنوز به دنیا نیامده است

۶. کسی که در دوران غیبت حضرت مهدی علیه السلام بر آزارها و تکذیب‌ها صبر کند مانند ...

الف: کسی است که با شمشیر در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله جهاد کرده است

ب: کسی است که با شمشیر در کنار امیرالمؤمنین علی علیه السلام جهاد کرده است

ج: کسی است که با شمشیر در کنار امام حسن علیه السلام جهاد کرده است

د: کسی است که با شمشیر در کنار من (امام حسین علیه السلام) جهاد کرده است

۷. بنا بر سفارش امام رضا علیه السلام در شب نیمه شعبان چه عمل مستحبی می‌توان انجام داد؟

الف: نماز امام زمان علیه السلام و استغفار

ب: نماز جعفر طیار و استغفار

ج: نماز جعفر طیار، استغفار و دعا

د: ب و ج

۸. از علائم و نشانه‌های ظهور امام زمان علیه السلام چیست؟

الف: این است که در سن پیری است ولی منظرش جوان است

ب: بیننده می‌پندارد چهل ساله و یا کمتر از آن است

ج: به گذشت شب و روز پیر نمی‌شود تا آنکه آجلش فرارسد

د: همه موارد

۹. امام زمان علیه السلام در شکم مادرشان کدام سوره را قرائت کردند؟

الف: کوثر

ب: توحید

ج: قدر

د: یاسین

۱۰. کدام پیامبر، در دوران غیبت حضرت مهدی علیه السلام مونس و یار حضرت است؟

الف: حضرت خضر نبی علیه السلام

ب: حضرت عیسی علیه السلام

ج: حضرت الیاس علیه السلام

د: هیچ‌کدام

۱۱. تعداد اصحاب و یاران حضرت مهدی علیه السلام به ترتیب چند نفرند؟

الف: سیصد و سیزده نفر - پانزده هزار نفر

ب: سیصد و سیزده نفر - دوازده هزار نفر

ج: سیصد و سیزده نفر - ده هزار نفر

د: سیصد و سیزده نفر - هجده هزار نفر

۱۲. امام زمان علیه السلام برای ... رحمت و برای ... عذاب خواهد بود.

الف: مؤمنان - کفار

ب: مشرکان - کفار

ج: مؤمنان - مشرکان

د: الف و ج

۱۳. آیه‌ای که حضرت حجت علیه السلام بعد از تولد آن را قرائت فرمودند، کدام است؟

الف: آل عمران، آیه ۱۷ و ۱۸

ب: آل عمران، آیه ۱۸ و ۱۹

ج: آل عمران، آیه ۱۹ و ۲۰

د: آل عمران، آیه ۱۵ و ۱۶

۱۴. بهترین عملی که بینی شیطان را به خاک می‌مالد، چیست؟

الف: نماز خواندن

ب: قرائت قرآن

ج: خمس و زکات دادن

د: روزه گرفتن

۱۵. از منظر امام زمان علیه السلام، در نماز صبح و عصر چه سوره‌هایی را باید قرائت کرد؟

الف: یاسین و واقعه

ب: یاسین و نوح

ج: ملک و یاسین

د: یاسین و نبأ

۱۶. زیارت کدام امام علیه السلام در روز قیامت امان از آتش می‌باشد؟

الف: امام رضا علیه السلام

ب: امام حسین علیه السلام

ج: امام موسی کاظم علیه السلام

د: امام علی علیه السلام

۱۷. در حوادثی که بعد از غیبت کبرای حضرت قائم علیه السلام رخ می دهد به چه کسانی باید رجوع کرد؟

الف: کسانی که فقط در مسائل سیاسی صاحب نظر می باشند

ب: کسانی که فقط در مسائل دینی صاحب نظر هستند.

ج: کسانی که مسائل دینی و احادیث اهل بیت علیهم السلام را برای مردم بازگو می کنند که همان فقیهان و علما هستند

د: الف و ب

۱۸. این شعر از کدام امام علیه السلام است و به کدام معصوم اشاره شده است؟ «لا ترانی إتخذت لا و علاها...»

الف: امام حسین علیه السلام - حضرت زینب علیها السلام ب: امام زمان علیه السلام - حضرت زینب علیها السلام

ج: امام رضا علیه السلام - حضرت زهرا علیها السلام د: امام زمان علیه السلام - حضرت زهرا علیها السلام